

bélés, cérna, elin, gombok
Károly
ében ve ho
angol órna 15 L
les vat'elin
1 m. 175 L.

ESZET

ményei.
on-dale leg-
ten és szem-
a fő női sze-
problémájú
sten és a vi-
inpadán, ná-

ás (Napibírlat

Ferkó (Lengyel

rázfészek. (Le-
el. Sorozat 77.)

Ferkó (Lengyel

arácsonyi Ilve',
apibírlat 13 B.

Poor Lilivel.

95L.

Ferd. 17.

ik
ól berezgett,
oz és fa-
ból. A gyár-
elekkel. „Fa-
továbbt.

lop

z.
rez, disztár-
k és kések,
ik és sakter-
örtényesít.
il No 22.

ann

elefon 10-74,
érvét mel-
k kívánatra

ébe.

meg a
UK
turája.
nokkal
lej.

Kelet'
A Ha
stírv'

Szerkesztőség és ki-
adóhivatal:

Budapest, Széchenyi-utca 10

Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal
377, 323 és 10

3181

Magyarország minden részén és a külföldön is
Kis- és nagykereskedésben

Dl. Ramasetter Róbert Budapest
D. sz. 2. II. 8.

KELET

KELETI POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Romániában

Egész évre — — — 1050
Félévre — — — 550
Negyedévre — — — 290
Egy hónapra — — — 100
Az előfizetési Ára „Föld”
címmel folyóirattal egyúttal
havonta 10 lejjel drágább

Csehszlovákiában
Egy hónapra — — — 40—
Egy évre — — — 300—

1926 október 11 Hétfő

Budapest, Széchenyi-utca 10. * IX. évfolyam * 221. szám

5687 Chesván

Ön

ama páratlan kedvezmény révén, amelyet olvasóinknak nyújtunk, ezentul

ingylen olvashatja az Új Keletet

mert visszakapja a pénzt, amit a lap vásárlására, előfizetésére kiad. Ezentul Ön az Új Kelet minden számában egy öt lejről szóló szelvényt talál, amelyet a lap belsejében felsorolt kereskedők a náluk vásárolt áruk összegének tíz százaléka erejéig készpénzfizetés gyanánt fogadnak el. Ilyenformán Ön csakugyan

visszakapja a pénzt,

amit az Új Kelet megvásárlására fordított, mert az ország legjobbnévű kereskedő cégeinél az Új Kelet szelvényeivel fizetheti vásárlásait,

sőt ha előfizet

az Új Keletre, ami Önnek havonta alig 100 lej kiadást jelent, ugy az Új Kelet által adott szelvények révén, amelyek összege havonta 125—130 leire rug, valósággal

nyereségre tesz szert

Ezt a páratlan, szinte amerikai stílusú kedvezményt ama előnyös kapcsolatok révén juttathatjuk olvasóinknak, amely az Új Kelet és az ország tekintélyes kereskedői között fennáll. A lap belsejében felsorolt kereskedőkkel történt kötelező megállapodásunk értelmében a szelvényeket csak a fizetés alkalmával, a pénztárnál kell átadni, úgy hogy Ön ezáltal ténylegesen visszakapja a szelvények ellenében pénzt, amit a lapért fizetett.

Tegyen egy kísérletet

és meg fog győződni róla, hogy e szelvényrendszer révén csakugyan ingyen jut hozzá Erdély legjobban szerkesztett és legmegbízhatóbb napilapjához.

A mai szelvényt lapunk 2-ik oldalán találja

Én láttam őket...

Irta Ben Ami

Én láttam őket. Én láttam őket Konstantinápolyban a kikötőben, amikor kis cirkálóikkal a lábuk előtt nézték a tengert. Én láttam őket azután libasorban menni a hajóhídon és lekuporodni a szegényes fedélközön. Mely kajütökben és magas fedélzeteken láttam őket, víz és ég között, amint libegtek új élet és új föld felé. Én láttam fiukat, akik az anyjukat vitték és vasárgyapjukendőbe bugyolálták a tenger szele ellen. Én láttam anyákat, akik karjukon csecsmókat és apró gyermekeket mentettek át a mi rossz és csunya kontinensünkről a szabadságba és a boldogságba. A hajó orránál nagy kamaszokat láttam, akiknek lobogott a hajuk és akik nem mentek volna el egy percre sem az előző árbocból, hanem öt napon keresztül csak folyton előre néztek és roppant izgalomban várták, hogy kibukkanjon a bibliai föld. Nagy viharokban felfröngeni és jajgatni láttam öregeket és fiatalokat, akik még soha tengeren nem jártak, de akik mindent vállaltak a célért, amely felé a gözösk röptették őket.

A luxusutazók, a bankárok, az állami pénzeszeket húzó írók és újságírók, a nászutaok és a globetrotterek tengerét ilyenkor egészen más népség szelte fel. A hullámok nem a csodálkozásra voltak, a szigetek nem a magyarakodásra, a nagy úr nem a szójátékok és élecek elpuffogatására. A természet gyönyörű tüneményei ezeket a különös gtaokat nem ingertelék. Nehéz homlokukkal hajították át a párkányokon és a víz sebes áradatát szerették volna még sebesebbé tenni. Mindenkinek örültek, ami már mögöttük maradt. Én mindennek örültek, ami közelebb vitte őket az ő egyetlen, pompás földükhöz. A hajó-éttermek képzatos vacsoráin nem vettek részt, a játékszobába le nem mentek, a fekete kávéjukat nem itták fent a fedélzeti dohányzóban. A piros szalon szongorájának billentyűit le nem ütötték, a biliárdasztalon egyetlen golyót el nem mozdítottak. N-házalya utasok voltak ezek, akik a kőzárlás örömeit nem értették. Ezen a hajón nem születtek flörtök, kártyacsaták nem zajlottak, szórakozás és udvarlás röpkö hangja fel nem fodrota a termetet, a bujkáló folyosókat, hidakat, eldöngött fülkéket és a hálótermeket. A hajó nehezen és lomhán ment, nehéz és lomha emberekkel. Nem volt egy ilyen ut soha nagy vigalom. Gondok mögöttük, gondok előttük és semmi nehézség, ami mindent lerögzítse.

Én láttam őket azután megérkezni. A palesztinai partok hajnalban toppannak majdnem minden hajó elé. Ahiket ez a föld vár és akik erre a földre várnak, azok már éjjelkor felsorakoznak a korlátok körül. Szívek így sehol nem dobognak, erek így nem lüktetnek, ajkak így nem szikadnak, torkokban így el nem áll a hang sehol, mint szemben ezrel a földdel ezekben az emberekben. A szerelemnek van ilyen kábulata, csak abban lehet így megámorozodni. Senki nem tudja azt, hogy hogy kerül ilyenkor le a kötélhágcson, hogy kiemeli be a csónakba, amelyik a nagy hajóól bevezetve a kis palesztinai kikötőbe. De a minces is olyan leánya egyvelő, amelyik, csak működik, ne emlékeznek vissza arra a pillanatra, amelyben a láb az I. éret földjét először érinti. Nagy szocialisták és honok történelmi materialisták, cikikusok és bohémek, közönyösek és filozófusok estek már itt magukba, rogtak térdre és csókolgák a sziklát és a futó homokot. Szemek, amelyek évtizedek óta nem sirtak, hullatták itt könnyeiket, tenyerek, amelyekbe időlen idők óta nem fatott le a sziv-ből egy kis meleg, simogatták itt a várnívatal,

a rendőri szoba, az egészségügyi barakk falait és butorait. Ilyen könnyen sehol nem törnek fel az érzések, kemény férfikeblek sehol így megadóan meg nem nyílnak, halott apja és anyja sehol így eszébe nem jut az embernek, mint amikor először nyílt bele édesen, fájdalmasan a tudat, hogy itt vagyok, itt vagyok Palesztinában.

De lassanként minden elnyugszik. Az érzések hő folyama visszömlik megint belülré, hogy azt a külső szem már nem látja. A szép vallomások szavai visszabuzodnak, mert a meghatódás perccel ritkák és drágák. És amikor aztán újra láttam őket, akkor már ismét csak a nehéz homlok, a fáradt kar és a gondterhes tekintet köszöntött. Országutak izzó kavicsaiban láttam turkálni a hajó utassait, moosarak ingoványában láttam felgyűrt nedrággal tapc-kálni őket, pályhasarcu legények súlyos fegyverrel a vállukon kerültek előm, minden megint megnehezült és megkeményedett. Mégis, voltak percek, amikor a parti öröm mindig visszalopódott az ajkakra és a tekintetekbe. Ez az öröm most már rendszeresen jött, a munka után a kolóniák és a telsepek társalgó szobáiban, ahol, egy egész napi fáradság után, kakiruhában, gyűröttten, beszélgetésre összejöttek. Ez az öröm ott bujsál Palesztina minden kis falujában és városkájában, minden kunyhóban és házában, ha csak egy-egy percre is naponta, vagy ha egy heti kihagyással is, de ott van, gondolni lehet rá és ő jelentkezik. Annak a tudatnak a jelentkezése ez, hogy most már itt vannak az ő országában és annak az öröme, hogy ezt az országot mindegyikük építi egy kicsit és mindegyiküknek van benne valami része.

Ahik ferdén és renyhén élünk Európában, akik kávéházakban és zenés lokálokban ülünk, akik a pult mögött kicsinyes mértékeket mérünk, főtt szavakkal gözölgünk, a céltalanságban és a kedvtelenségben lomhán elnyújtózunk, akik nem alkotunk, nem teremtünk, de akik pökhendien vitatkozunk és bíralunk — ejtük le szégyenletünkben a fejünket és gondoljunk a palesztinai utépítőkre és moosar-lecsapolókra. A mi gondtalanságunk az ő gondjuk, a mi komolytalanságunk az ő komolyságuk, a mi semmittevésünk az ő fáradságuk, a mi vitatkozásunk az ő bizonyításuk és a mi bíralgatásunk az ő folytonos tevések és munkálkodásuk.

Chalucok... még egy kis türelem... most már talán majd merünk a szemetekbe nézni.

— Erősödik a royalista mozgalom Görögországban. Bukarestből jelentik: Görögországból érkezett hírek szerint a royalista mozgalom egyre nagyobb arányokat ölt. Metaxá tábornok a royalisták vezére elhatározta, hogy pártját royalista programmal viszi a választásokba.

Királyi udvari szállítók.

A legszebb valódi
KELETI GYÖNGYÖK
dus választókban

Fengő & Braunfeld
ékszerüzletében kaphatók.

Cluj, P. Unirii 15. Tel. int. 6-43.

EZT A SZELVÉNYT A LEAP BELSEJÉBEN FELSOROLT KERESKEDŐK

LEI 5 LEI

ÉRTEKBEŒ TIZ SZÁZALÉK VÁSÁROLT PÉNZFIZETÉS GYANÁNT FOGADJÁK EL

Ez a szelvény érvényes nov. 23-ig

IRÓK ÉS IRÁSOK

„SZOMORUSÁGÁNAK ÉNEKESE” könyv alakban. Osip Dymov három felvonásos tragikomédiáját a napokban adták a kolozsvári Magyar Színházban olyan sikerrel, amire alig emlékezünk vissza a legöregebb színházi emberek is. A darab egészen kivételes költői intuícióval nemcsak poézis: adott, hanem mély és életbevágó problémák lángoltak fel benne, amik egy naiv, kisvárosi eset kapcsán horgonyoznak be magukat az emberek szívébe. Első eset, hogy az új jiddis irodalomnak magyar nyelven ilyen hódítási voltak. A darab fordítója Szabó Imre a nagy és őszinte sikert megkoronázta azzal, hogy a darabot könyv alakban is kiadta. A könyv egyik oldalán, miudjárt a címlap előtt, Judit Láresnek, az erdélyi földben elpihent nagy zsidó tragika emlékének szánta. Az emléklapon látható a tragikus körülmények között meghalt művésznő legújabb arcképe. A jelenet, a dialógusok és a színpadi instrukciók egymást kiegészítve, nagyon olvashatóvá és érdekesé teszik a darabot, amelyből a fordító kigyomláit minden olyan zsidó népiességet, ami a magyarban esetleg csökkenthető az egész mű finomságait. Költői emelkedettség és mesébeli görbülékenység ölelkeznek ebben a darabban, ami olvasmányos is nagyon hatásos. A könyvből származott példányok későbbiek, amelyek megrendelhetők az Uj Kelet könyvosztályában. A darabonként 120 lej.

A KORUNK UJ SZÁMA. A Dienes László kitűnő szerkesztésében megjelenő „Korunk” októberi száma most hagyta el a sajtót. A lapnak ezt az új számát Ligeti Ernő nagy címe vezeti be a páneurópai mozgalomról. Ez a cikk világos utmutató azok számára, akik a páneurópai mozgalom lényegével még nincsenek tisztában. Fődesi Gyula folytatja Spengler alapvető eszméinek kritikáját. Komlós Aladár az „Irodalom bukása” címen mutatja ki irodalmunk jelenlegi nagy krízisét, anélkül, hogy utat találja a kibontakozásra. „A fejlődés törvényszerűsége” címen dr. Ligeti Sándor, a nagyképzettségű erdélyi társadalomtudós és nemzetgazdász értekezik. A folyóirat irodalmi részében egy amerikai írónak, Samuel Ornitznak „Mister Pókhaz” című regényét találjuk, amely kegyetlen őszinteséggel és határtalan gúnnyal tárja fel előtünk Amerika szociális és gazdasági életét. A „Korunk” jegyzet- és szemle-része ezuttal is rendkívül gazdag és változatos. Kiemeljük ebből a rovatból Sinkó Ervinnak az eugenika problémájáról szóló glosszáját, Lakatos Imrénék a Földközi-tenger hegemoniájáért folytatott küzdelemről írott tanulmányát, Eugen Hoeflich „Pánázia és clonizmus”, Ligeti Ernő: „Az olasz fascizmus és kommunizmus regénye”, Dienes Lászlónak „A kozmikus tudatról” írott ismertetését és végül Diamant Izaónak „Egy Goethe regény” címmel, Emil Ludwig „Geschichte einer Menschen” könyvről írott fejtését.

A KYRA KYRALINA MAGYAR FORDÍTÁSA. Panait Istratinak, a francia nyelven író nagy román írónak első regénye most hagyta el magyar fordításban a sajtót. A balkáni Gorkijt — ahogyan Panait Istratit felfedezője, Romain Rolland elnevezte — nem kisebb ember fordította magyarra, mint Horváth

Henrik, a jelenleg Brassóban élő magyar származású nagy műfordító, akinek nemcsak mint műfordító, hanem mint lírikusnak is első helyen emlegetik a litteratúrában. A nagy román író minden sorát a töle megszokott kongenialitással fordította magyarra Horváth Henrik, akinek ez az első magyaryelvű fordítása. Baudelaire, Verlaine, Ady Endre műfordítója e kötet lefordításával is bizonyítást szolgáltattott arról, hogy a műfordítás elsőrendű irodalmi tevékenység, ha azt tüzte ki feladatának, hogy a szerző eredeti elgondolásait, kifejezésbeli gazdagságának minden árnyalatát érzékeltesse az olvasóval. A Kyra Kyralina magyar fordítása e tekintetben Ambrus Zoltán gyönyörű „Bovaryné” fordí-

Miért végződik minden harisnyának ára héttel Sipsónál? Mert a hetes szám szerencsét hoz mindenkinek, ki SIPOS-cégnél szerzi be harisnyáit. Kapható: Cluj, Regele Ferdinand-ut 8.

tása mellett áll s pompásan adja vissza Panait Istrati ideges és dinamikus írásmódjának, a rap-szódikus gondolatmenetének minden jellegzetességét. A könyv részletes tartalmi és irodalmi ismertetésére legközelebb visszatérünk.

Vilmos császár utban van a német határ felé

Az excsászár élni akar a most megszavazott törvényben biztosított jogával

(Cluj-Kolozsvár, október 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Vilmos excsászár, a doornai remete, hatesztendő száműzetése alatt számtalanszor lepte már meg a világot. A volt Kaiser, hál életmódjának puritán egyszerűségével, hol fantasztikus biblia-reform terveivel foglalkoztatta a közvéleményt. Koronként pedig maga köré gyűjtötte lehanyaglott Házának majorescót, akikkel színes terveket szőtt a restaurációról.

Néhány nappal ezelőtt olyan események történtek, amelyek lehetővé tehetik azt, hogy az excsászár elhagyja remeteségét és német területre tegye át lakóhelyét.

A porosz állam tudvalevőleg egy tízenhat-szakszoros törvényt szavazott meg. Egyik pontja

arra enged következtetni, hogy Vilmos császárnak módot adnak arra, hogy esetleg visszatérjen Németországba. A kérdéses hetedik paragrafus első pontja ugyanis úgy szól, hogy a porosz állam II. Vilmosnak és nejeének esetleges kívánságára a Hamburg-kastélyt a környező parkkal együtt életfogytiglani tartózkodásra rendelkezésre bocsátja.

Ma egy Bukarestben keresztül érkezett jelentés arról számol be, hogy Vilmos excsászár elhagyta Doorn és utban van a német határ felé. Vilmos excsászár táviratot küldött az angol királynak, amelyben bejelenti, hogy élni kíván Poroszországban most megszavazott törvényadta jogával s lakóhelyét a németországi Hamburg-kastélyba teszi át.

A Páneurópa-kongresszus manifesztuma az európaiakhoz

A kiáltványt lefordítják az összes európai nyelvekre

(Bécs, október 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A páneurópai kongresszus befejező ülésén felejthetetlen jelenetek játszódtak le. Német, lengyel és franciák egymást percokig átölölve és csokolózva bucsúzkodtak abban a bizakodó reményben, hogy immár nincs távol az idő, amikor Európa politikája és közvéleménye nem a gyűlölködés és féltékenység jegyében, hanem a szeretet és megértés gondolatvilágában fog kialakulni. A kongresszus több határozati javaslat mellett egy manifesztumot is bocsátott ki, amely szerzős kiegészítője annak a szellemnek, amely a páneurópai kongresszuson uralkodott.

A manifesztum így szól:

„Európaiak!

Felbreds Európát lelkiismerete a páneurópai kongresszuson megnyilatkozott földrészünk akarata arra, hogy egyesüljünk és hogy az egyesülés jussán akarjunk érvényesülni.

Egyesültünk abból a célból, hogy véget vessünk a testvéri torzalkodásnak, hogy elföldeljük Európa népeinek politikai, gazdasági és nemzeti gyűlölködését és hogy ennek helyébe állítsuk a szabad nemzetek békés együttműködését.

Egyesültünk, hogy láthatatlanná tegyük a béke egyik nagy akadályát, a gazdasági fejlődés béklyóját, az európai határokat. Egyesültünk, hogy a háborúk helyett a nemzetközi döntőbírósg intézménye érvényesüljön, vámos helyett európai gazdasági egyezségeket hirdetünk, gyűlölet és elnyomatás helyébe nemzetiségi egyenjogúságot.

Európanak e nagy életkérdésével szemben el kell tűnőnk a pártok, nemzetiségek és vallások ellentétjeinek és háttérbe kell szorítaniuk azoknak az ellentéteknek, hogy minden erőt az egyetlen nagy közös cél szolgálatába állítsunk.

Egyedül ez a program mentheti meg Európát a politikai és gazdasági elűlyedéstől, új háborúk kitérésétől, amelyek a technikai fejlődés következtében a győzöket és legyőzöket egyaránt elpusztulással fenyegetik. Egyedül

ez a program tartóthatja fel Európát gazdasági összeomlását, amely elkerülhetetlen, ha össze nem tartunk, mielőtt az Európán kívüli világ hatalmas gazdasági alakulásokban szerkeszkedik.

Felhívunk minden európaít, legyen segítségünkre az európai egység és fellámadás művében, lépjen a Páneurópai Unióba, amely az európai egységakarát kifejezője és organuma.

Felhívjuk az összes európai kormányokat, vegyék kezükbe az európai egység művét és hívják össze az európai államok páneurópai konferenciáját abból a célból, hogy ez készítsen elő az együttműködést.

Apellálunk a Népszövetséghez és felszólítjuk, hogy segítse elő Európa egységességét, amely egyben a világéke legbiztosabb garanciája.

Apellálunk Európa asszonyaihoz és kérjük őket, hegyesszék be a szíveket, amelyeket a világháború ütött Európán és működjenek közre egy egységes és tartós Európa felépítésén.

Apellálunk Európa ifjúságához és kérjük, hogy küzdjenek velünk és teremtsék meg a mi szellemünkben való új Európát.

Apellálunk minden jóindulatu és jóakaratu emberhez, földünk keletén és nyugatán élő emberekhez és népekhez és kérjük őket, ne engedjék, hogy az emberiség büszke világító fátyla Európában ellobbanjon.

A manifesztumot eljuttatták valamennyi ország páneurópai szervezetéhez, amelyek azokat országuk nyelvére fordítva, sokszorosítani fogja.

Ki akar decemberben érettségizni?

SAIGÓCH magánintézmény előkészítő tanfolyam árak mellett

teljes anyagi felelősséggel

középiskolai összevont magánvizsgákra és érettségire. Budapest, VII. Mária Terézia-utca 3. sz., III. 22.

Vas- és rézbutorok, mondók, sodronybetétek

nagy választékban kaphatók:

Fleischer Testvérek

vas- és rézbutorok gyártásában

Arad

Strada John Russu Sirianu (Aulich) ajkos-utca) No. 15.

Jászai Mari

Jászai Mari b...
resztény volt. Tem...
És mégis, alig...
valaki, — zsidó,
tettel érdeklődő
problémái iránt
elismerés, reneget
kapott. Ötvenév
büszkesége volt
büszke, nem az
tűző levelekre,
iratokra. De arra
Jeruzsálemben
vagyon, hogy J...
nagy szolgálatait
könyvébe, hogy
tött meg az ősi
ság számára.

E sorok író...
És egyszer a tá...
retlen, női írása
nyomatott műs...
levele. A nagy
meg „Az ifju...
hogy végig az o...
szaválja.

„Azt akarom...
az étellel haláll...
latkozással hird...
reménységgel:

„Széled kez...
melynek da...

de a vérter...
a hit, hogy

Meg akarta...
gyok” költőjén...
én szívemhez é...

Igy írta akk...
az évek, s bizo...
új pusztulásra i...
keserűsége.

De Jászai Ma...
A Mult és Jövő...
fénye, önként v...
szereplése. És s...
verekkel. Alig...
s hozzá nem zsi...
zsidó literatúrát

Ez a nagy é...
lett. Jászai Mar...
lesztinai építőm...
barátját, Fatai...
könyveket, olva

Igy ismerte...
és chsluak élet...
hogy ő a zsidó

Hívei és tisz...
lepetést gondol...
gondolat életre...
osomó képet so...
hogy az ezekben...
arany'önyvi b...
történet... An...
beszéd kíséretét...
tragikáknak...

És ekkor k...
Jászai Mari éle...
esemény:

A nagyasz...
mek s így kősz...
nek ezt az igaz

Ez volt a r...
művésznő, mert...
valóban: igaz...
ségével törté...

Sírjára így...
virágát a „dam...
a hervadhatatl...
jegyét.

Kat

Jászai Mari — a cionista...

Budapest, október 9

Jászai Mari büszke plebejus és büszke keresztény volt. Templomba járó, imádkozó hithű... És mégis, alig volt még a magyar színpadon valaki, — zsidó, nem zsidó, aki annyi szeretettel érdeklődött volna a zsidóság modern problémái iránt... Jászai Mari életében sok elismerés, rengeteg kitüntetés érte, sok babért kapott. Ötvenéves színésznői mult makulátlan büszkesége volt az övé. És mégse erre volt büszke, nem az ezüst babér koszorúra, kitüntető levelekre, diplomákra, elismerő, hódoló iratokra. De arra a diplomára, amelyet ott lenn Jeruzsálemben állítottak ki, s melyben írva van, hogy Jászai Mari a zsidóságért tett nagy szolgálataiért belekerült a zsidóság aranykönyvébe, hogy érte, nevének varázsával váltott meg az ősi föld egy új darabkája a zsidóság számára.

E sorok írója akkoriban a harcot járta. És egyszer a tábori posta levelet hozott, ismeretlen, női irással... A levél mellett egy csomó nyomtatott műsor... S a levél: Jászai Mari levele. A nagy tragika Patai Józseftől tudta meg „Az ifjú katona” címét és így írta meg, hogy végig az országon „Az ifjú katona” versét szavalja.

„Azt akarom, hadd tudja meg, hogy ezzel az étellel halállal kibékítő nemes emberi megnyilatkozással hirdetem mindenütt, édes hittel, igaz reménységgel:

„Szélid kezemben tilinkó most a fegyver, melynek danája: drága kincs az ember...
de a vértenger felett száll a csónak: a hit, hogy másképen lesz holnap...
Meg akartam írni, — írta — az „En jó vagyok” költőjének, hogy im megtalálta az utat az én szívemhez és minden érző ember szívéhez...
Így írta akkor... Aztán teltek, multak az évek, s bizony nem sokban lett másképp... új pusztulásra ítéltünk, új szenvedésre, új keserűsége.

De Jászai Mari megmaradt annak, aki volt... A Mult és Jövő zsidó estélyének mindig díszje, fénye, önként vállalt ékessége volt: Jászai Mari szereplése. És soha se mással: mindig zsidó versekkel. Alig volt Magyarországon valaki, s hozzá nem zsidó, ki ennyire ismerte volna a zsidó literatúrát.

Ez a nagy érdeklődés egyre szélesebb körű lett. Jászai Mari érdeklődését felkeltette a palesztinai építmunka, s egyre sürgette zsidó barátját, Patai Józsefet, hogy adjon számára könyveket, olvasnivalót az új zsidó otthonról.

Igy ismerte meg Jászai Mari is a chaluca és chaluca életét és nem egyszer mondogta, hogy ő a zsidóság magyar chalucaja.

Hívei és tisztelői pár év előtt kedves meglepetést gondoltak ki Jászai Mari számára. A gondolat életre hívója Abel Pann volt, aki egy csomó képet adott át Patai Józsefnek arról, hogy az ezekből befolyó összeg Jászai Mari aranykönyvi bevezetésére szolgáljon. Így is történt... Az aranykönyvi díjomat gyönyörű beszéd kíséretében Patai József adta át az ősz tragikának...

És ekkor különös dolog történt... Kik Jászai Mari életét ismerik, mondják, hogy ritka esemény:

A nagyszony sirt... Sirt, mint a gyermek s így köszönte meg a zsidóság szeretetőnek ezt az igaz megnyilatkozását...

Ez volt a mi számunkra Jászai Mari. Nagy művész, mert emberi nagysággal teljes. És valóban: igaz chaluca, ki művészetének teljességével törte a zsidó ige számára a magyar ugart.

Sírjára így tesszük le mi is Erec Jisráél virágát a „damm hamakkabit” a vér virágát, a hervadhatatlan emlékezés szívből szakadt jegyét.

Székely Béla

Összeomlott az osztrák köztisztviselők sztrájkmozgalma

Az ország sztrájkellenes hangulata szerelte le a sztrájkot. A kormány október 12-ig ígéri a helyzet megoldását

(Bécs, október 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az osztrák köztisztviselők, körülbélül hetvenezren, ultimátumot küldtek a kormánynak, melyben azt követelték, hogy a kormány gazdasági tekintetben és az előléptetést illetően véglegesen rendezze helyzetüket. A kormány a tisztviselők kéréseivel szemben halogató politikát folytatott, ami arra kényszerítette a tisztviselőket, hogy ultimátumban követeljék a kormánytól, hogy ma estig kezdje meg a tárgyalásokat a tisztviselők kiküldöttjeivel. Ha ez nem történne meg, akkor a köztisztviselők sztrájkba lépnek és fokozatosan szüntetik meg a munkát a közigazgatásban, a postán, az adóhivatalnál és mindenütt, ahol állami alkalmazottak dolgoznak.

Az osztrák köztisztviselők általános sztrájkja azonban összeomlott, mielőtt tulajdonképpen ki-

törhetett volna. A sikertelenségek a nép legszélesebb rétegeinek ellenállására vezethetők vissza. A hangulat az országban már az első perctől kezdve határozottan a sztrájk ellen volt. A sztrájkvezetőségnek nem volt sajtója és a bécsi lapok egyöntetűen hangztatták a sztrájk indokolatlanságát és szinte kényszerítették a köztisztviselőket álláspontjuk feladására. Tegnap éjjel már kiment az ország minden részébe a parancs, hogy beszüntetendő a sztrájkra való minden előkészület, mert a nép hangulatára való tekintettel a köztisztviselők nem vállalhatják az általános sztrájk ódiáját.

A kormány hivatalos jelentése hangsúlyozza, hogy október 12-ikén a lehető legmesszebbmenő megoldást fogják keresni, hogy a költségvetés keretén belül a köztisztviselők igényeit kielégíthessék.

Kolozsvár város nagytanácsa négytagú bizottságot delegált az állandó bizottság működésének felülvizsgálására

A mai kögyűlés fog határozni a vizsgálat eredményéről

(Cluj-Kolozsvár, október 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kedd délelőtt 11 órakor összeült a városi tanács a kolozsvári városi tanács rendkívüli kögyűlésre, hogy Tomescu közigazgatási vezérfelügyelő tisztségében hűven felülvizsgálja a tanács állandó választmányának eddigi működését. Az ülési tudvalevően úgy szölt, hogy amennyiben a nagytanács szabálytalanságokat észlelne a permanens delegáció eddigi működésében, úgy azt haladéktalanul oszlassa fel és helyébe a saját kebelében egy interimáris komissziót delegáljon az ügyek ideiglenes vezetésére. Bár ez a tanácsnak valóban törvényadta joga, a kormány csak most, három inspektor sikertelen kolozsvári inspekcióna után fordult magához a kolozsvári lakosság képviselőihez, hogy megbiztadják működését ellenőrizték.

Az utasítás értelmében a rendkívüli kögyűlés holnap összejött. Amint ismeretes, Hodor felügyelő legutóbbi látogatásával kapcsolatban a tanács tagjai értekezletet tartottak, amelyen saját iniciatívájukból elhatározták az állandó bizottság eddigi tevékenységének revideálását.

Négy tagból álló bizottságot delegáltak erre, amelynek tagjai dr. Valentin Poruțiu, dr. Romul Bolla, Vasile Ionescu és dr. Fischer Tivadar lettek. Ez a bizottság holnap délelőtt összeült, hogy eddigi vizsgálatának eredményét összegezze, amelyet aztán a keddi plenáris ülés elé terjeszt. A legfőbb közigazgatási tanács a kolozsvári tanács kérdésének újbóli napirendre tűzése előtt feltétlenül bevárja a tanács állásfoglalását, amely a legnagyobb valószínűség szerint mindenben igazolni fogja az állandó választmány intézkedéseit.

Az állandó választmány egyébként ma délelőtt ismét ülést tartott, amelyen a villanykérdéssel foglalkoztak. A Dragos Trajan mérnök ajánlatának megvizsgálására egy bizottságot delegáltak, amelynek tagjai Kumpanek és Andreescu szakértők, valamint Clortea főmérnök és dr. Fischer Tivadar, aki az ajánlat jogi oldalát fogja megvizsgálni. Ez a bizottság a 16-án, szombaton tartandó rendes kögyűlésen fog a kérdéskörrel kapcsolatban beszámolni és a kögyűlés a beszámoló alapján dönt Dragos mérnök ajánlata fölött.

Zárt jellegű lesz a parasztpárt és a nemzeti párt kongresszusa

Argetolanu személyes hível kitartanak a fuzió mellett. Goga nyilatkozata Beszarabia konszolidálásáról

(Bucuresti Bukarest, október 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Maniu Gynla ma hosszabb megbeszélést folytatott Mihalecheval, amelynek során megvitatták, hogy a két kongresszus nyilvános, vagy zárt ülést tartson és hogy publikálják-e már ma a nemzeti parasztpárt programját, vagy csak a fuzió ratifikálása után. Délelőtt nem sikerült mindkét kérdésben megállapodni, csupán azt határozták el, hogy a két párt kongresszusain csak a megyei szervezetek igazoló jegyeivel ellátott delegátusok vehetnek részt. Arról, hogy a párt programját már most nyilvánosságra hozzák-e, délután fognak dönteni.

A parasztpárt vezetői megállapodtak a kongresszus napirendjében. Előbb Lupu, majd Mihaleche fognak beszélni, ezután felolvassák az egyesült párt programját és alapszabályait. A kongresszus 1 órakor a fuzió ratifikálásával véget ér és a delegátusok a nemzeti párttal közös ebédet vesznek részt.

A két párt vezetői több külön tanácskozást nem tartanak. A legközelebbi összejövetelt már a fuzionált párt közös vezetősége tartja.

Bukarest, október 9. Citta Davila, Goga Ne-gulescu, Nicolae Romanescu és Georgeacu Bar-lad, Argetolanu személyes hível, akik néhány nappal ezelőtt úgy döntöttek, hogy Argetolanu-t követni fogják, ma levelet intéztek Maniu Gynulához, amelyben bejelentik, hogy a fuzió után is tagjai kívánnak maradni pártjuknak, illetőleg a nemzeti parasztpártnak.

Bukarest, október 9. Goga belügyminiszter hasaérkezett Kisenevből. A sajtó részére adott nyilatkozatában kijelentette, hogy Beszarabiában az oszromállapot preventív intézkedés a Dageszteren túli igazgatásokkal szemben és nem Beszarabia békés szándéka ellen irányul. A belügyminiszter elmondta, hogy a konszolidáció egyre erősödik, Beszarabia kisebbségei sokkal jobban elsajátították az állam nyelvét, mint az erdélyiek. Nyilatkozatának végén megállapította, hogy a pénzügyi krízis is csökkenőben van, a kereskedelem erősen szivódik az usztrakamatok miatt.

* Várjon hétfőig, mert meguyilik a „Rec-lam” textiláruház a főpostával szemben.

Vidéki amatőrnyelvképezők kérték az argegyéket

POLITZE

fotóáruházról Carel-Mare. Vidéki szétküldés. Alapítotott 1896.

Katonatiszti ruhákat olcsón fest kakira Czink, Cluj

on haris-
iposnál?
erencsét
IPOS-cég-
ait. Kap-
erdinand-
vissza Panait
dorának, a rap-
jellegzetességét.
mi ismertetésére
ár felé
jogával
Vilmos csá-
esetleg vissza-
hetedik pa-
szól, hogy a
jének eszde-
télyt a kör-
ani tartósko-
érkezett ja-
mos exosászár
német határ
fűdött az an-
ti, hogy élni
szavazott tör-
németországi
ztuma
Európa gazda-
hetelelen, ha
rópán kívüli
sokban szer-
egyen segítő-
madás művé-
ba, amely az
organu na.
kormányokat,
ég mávés és
k páneurópai
y ez készítes
és felszólít-
egységesítést,
biztosabb ga-
hoz és kérjük
helyeket a vi-
bdjenek közre
építésén.
z és kérjük,
kék meg a mi
és jóakaratu
nyugtatán élő
jük őket, ne
szake világító
alameenyi or-
melyek azokat
orosítani fogja.
ségizni?
első-
ellett
sséggel
izsgákra és
ia Terézia-
ussu Strianu
utca) No. 15.

Teljesen indokolatlan Oppenheimer professzor pesszimizmusa a palesztinai építómunkával szemben

(Bécs, október 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egész világsajtóban általános feltűnést keltett a napokban Franz Oppenheimer professzornak bécsi előadása Palesztina helyzetéről. Megirtuk ugyanis, hogy Oppenheimer tanár nemrég tért vissza Palesztinából és ottani impesszió alapján meglehetősen kedvezőtlen, túlzottan pesszimista színekben festette meg a zsidó építómunka helyzetét és kilátásait. Előadásában a következő konkluziókat igyekezett levonni:

1. Palesztina csakis közös arab-zsidó államra fejlődhet, vagy pedig tisztára arab államra.

2. A tulhajtott szakszervezeti politika elriasztja a kezdeményező tőkéket, míg az igazi kizsákmányolókat, a telekepekulánsok ellen nem védekezik senki.

3. A mezőgazdasági kolonizációval áll, vagy bukik az egész cionista mozgalom. A mai telepítési formák közül azonban egyedül az úgynevezett műkovrendszert tartja jónak.

A továbbiakban Oppenheimer professzor kedvezőtlenül nyilatkozik Tel Avivról, a nevelési munka helytelen irányáról és egyéb aktuális kérdésekről.

"A zsidóság elleni bűn"

Oppenheimer professzor kijelentése a zsidó Palesztina ellenfeleinek táborában meglepedést keltettek. Másfelől azonban érhető meg a közezt keltettek azoknak a táborában, akik a zsidóság elleni bűnnek tekintik a valóságot pesszimiztikusan kiélező hírek terjesztését.

Állást foglalt Oppenheimer inszinuációi ellen az egész cionista sajtó. Felűtő éles hangon szállt vitába Oppenheimerrel Ruben Braun, a híres író, aki éppen Bécsben tartózkodott. Breinin eredetileg oroszországi tapasztalatairól akart beszámolni már meghirdetett előadásán, de az előző napi Oppenheimer-féle előadás hatása alatt megváltoztatta előadásának tárgyát és kizárólag Oppenheimernek a Palesztinamunka elleni elfogult kritikájával foglalkozott.

Oppenheimernek — mondotta Breinin — az ő junker-ideológiájával nem volt joga a vasfegyelem nevében kiállni, mert képtelen felismerni azt a belső lelki diszciplínát, amely Palesztina építőmunkát összefogja. Többek között a kvocarendszert kritizálta Oppenheimer. Ezzel szemben elismert szakemberek azt állítják, hogy az Oppenheimer-féle telepítési szövetkezet rendszernek annyi a hibája, mint a nagy és kis kvucának együttvéve. Tény az is, hogy míg az ő receptje szerint megalapított Merchavja nem tud a maga lábán megállni, addig az egészen más rendszer alapján létesített Daganja kitérően prosperál.

Még energikusabban szállt szembe Oppenheimer kritikájával az a negytilés, amelyet a bécsi radikális cionisták klubja rendezett. A gyűlésen az osztály főváros zsidó közéleti előkelőségei egyöntetűen foglaltak állást Oppenheimer professzor bécsi előadása ellen.

Oppenheimer sohasem volt cionista

A gyűlés szónokai közül elsőnek Robert Stricker lépett a pódiumra. Stricker többek között a következőket mondotta:

— Cionista szempontból Oppenheimer előadása anticionista előadás volt. Bár ez előtt is hangzottak el a nagy nyilvánosság előtt anticionista beszédek, de egyiknek sem volt ennyire alarmizáló hatása, mint az Oppenheimeré. Az asszimilációs sajtó a legrikálóbb címek alatt kürtölte világra az előadást, amely cionista körökben kincs feltűnést keltett, mert hiszen Oppenheimer a cionista szervezetben tiszteletreméltó pozíciót tölt be. Husz évvel ezelőtt Oppenheimer a zsidó nemzeti mozgalom vezetőitől azt a feladatot kapta, hogy sajtó telepítési módszerét állítsa a Palesztina-gyermatosítás szolgálatába. A cionista szervezet komolyan vette az Oppenheimer-féle telepítési szisztémát, annak ellenére, hogy ez a rendszer Németországban csődöt mondott.

— Később azonban Oppenheimer személye előtérbe került a cionista politikában is. Ezen

már akkor tiltakoztam ellene, mert Oppenheimer sohasem volt nemzeti zsidó és az egész cionista mozgalom csak kísérleti tervnek tekintette nemzetgazdasági elméletei számára. 1913-ban Oppenheimer a „Die Welt“-ben ki is fejtette a maga teóriáját, hogy nem ismeri el a zsidó nép létezését és így ő a német nemzethez tartozónak számítja magát, ugyancsak esztelen és megvalósíthatatlannak jelentette ki azt a feltevést, hogy zsidók képesek legyenek még valaha egyetemes népi életet élni és juhokat őrizni, vagy szántani-vetni. Már akkor hangoztattam, hogy olyan mentalitású embernek, mint Oppenheimer, nincs helye a cionista szervezetben. És amint kiderült, hogy Oppenheimer merchavjai kísérlete, amely közel egymillió arany frankot emésztett fel, nem sikerült, el is tűnt a cionista táborból.

Mi igaz a vádakból?

— A háború alatt Oppenheimer ismét politizálni kezdett. A keleti zsidók segélyezésében vett részt, de ezzel inkább Németországnak tett szolgálatokat, mint a zsidóságnak. Most azután mégis a nyilvánosság elé lépett újra, hogy a cionizmusról beszéljen. A legélesebben tiltakozunk kell Oppenheimer ama kijelentése ellen, hogy a legtekintélyesebb cionista vezetők többsége egyetért vele, hogy a zsidóság sohasem lehet többség Palesztinában és ez nem is volna kívánatos. Ez valójában a cionizmus likvidálását jelentené. Nem igaz, hogy a cionisták lemondanának a zsidó majoritásról Palesztinában, hiszen a cionizmus a zsidó állam megteremté-

Rakovszky szombat délben elutazott Kolozsvárról

Hordágyon szállították ki a vasúthoz. A pályaudvaron még fogadta Groza és Lupas miniszterek látogatását

A magyar belügyminiszter este tíz órakor megérkezett Budapesire

(Cluj-Kolozsvár, október 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Rakovszky Iván magyar belügyminiszter, aki hosszú betegség után legutóbb már olyan állapotba jutott, hogy megköszönhetett a Budapestre való visszatérést, tegnap délben a Bukarestből jövő expresszvonattal, amelyhez hozzacsatolták a miniszter részére már napokkal ezelőtt leérkezett magyar szalonnát, visszautazott a magyar fővárosba.

Az Erzsébet szanatórium kapuja előtt pontban egynegyedtizenkét órakor állt meg a Vöröskereszt betegszállító automobíljá. Rakovszky minisztert hordágyon hozták ki a szanatórium 2. számú szobájából és óvatosan beemelték a gépkocsiba. A miniszter egyszerű sakkörűt vett fel az utazáshoz, amelyre, hogy meg ne fázzék, vastag raglán és pléd borult. A betegszállító automobíljában kivüle még a miniszter felesége és Czako doktor, továbbá egy inas és egy ápoló foglaltak helyet.

Egy második gépkocsi, amelyen Mihali polgármester érkezett bucsulátogatásra a szanatóriumba, a polgármester és a minisztert kezelő orvosprofesszorok dr. Adám budapesti tanár, dr. Steiner Pál és dr. Elfer Aladár, indultak ki az állomáshoz.

A pályaudvar elé érkezve, Rakovszkyt kiemelték az autóból és ismét hordágyon szállították az előosztályú váróterembe keresztül a második vágányon veszteglő MÁV-szalonnához, amelyben a beteg és még mindig gyenge testében lévő Rakovszkyt azonnal újból lefektették. A szalonnáról ezután hozzacsatolták a közben beérkezett expresszshoz.

Amíg a vonat a pályaudvaron vesztegelt, Rakovszky szalonnájában valóságos bucsujárás volt. Eppen ezzel a vonattal érkezett meg ugyanis Bukarestből Groza Péter erdélyi és Lupas egészségügyi miniszter, akik, smidőn meghallották, hogy a magyar belügyminiszter itt van az állomáson és éppen utazik vissza Budapestre, azonnal hozzásiettek és szerencsés-

sére irányuló törekvést jelenti, ami magától értetődővé teszi, sőt előfeltételként írja elő a zsidó többség elérését. Ez azonban egyáltalán nem jelenti azt, hogy el akarjuk nyomni az arabokat, ami nem is volna lehetséges. Oppenheimernek erre vonatkozó intellektuális denunciacióként hatnak. Kívánom az arab népnek, óvja meg a sorsától, hogy Oppenheimer védje meg őket a cionisták ellenében.

A továbbiakban Oppenheimernek a cionista szervezet belső válságára vonatkozó megállapításával polemizál Stricher mérnök, aki a krízis egyetlen okát abban látja, hogy a zsidó nemzeti mozgalomba újabb és befotak olyan mentalitású embereket, amilyen Oppenheimer például.

Amit Oppenheimer is elismer

Dr. Israel Waldmann volt a következő szónok, aki Oppenheimer előadását gazdasági szempontból vette bírálattá tárgyává. Ő maga is híve volt az Oppenheimer-féle telepítési módszernek, amelyet azonban az országépítés egyik eszközének tekintett. Oppenheimer, épen, mert hiányzik belőle a cionista öntudat, csak a momentán válság elzomorított hatásait látta meg Palesztinában és nem tudta értékelni azokat a most még szerénynek látható eredményeket, amelyek legbiztosabb jelei a jövő fejlődésének.

Waldmann azután pontról pontra utasította vissza Oppenheimer általános problémáinak létezését. Kiemelte, hogy Oppenheimer önmagát cífolta meg, amikor egyfelől az arabok elnyomásával vádolja a cionistákat, ugyanakkor azt a kijelentést szalasztotta ki a száján, hogy a zsidó munkások szervezete feljavitotta az arab munkások életmódját is. Ugyancsak maga Oppenheimer ismerte el, hogy éppen a Keren Kajemét hatalmas földvásárlási kezdik letörni a telekepekulációt és hogy másként festenek a palesztinai zsidó munkásszervezetek, mint a tisztára politikai harcokra felhasznált európai szakszervezetek, különösen pedig azt, hogy a palesztinai zsidó paraszt mennyire örökdió attól, hogy kizsákmányoló lehessen.

kívánatukat fejezték ki állapotának javulása felett. Rakovszky ezáltal ismét szívélyesen megköszönte a román hatóságok iránta tanúsított figyelmét.

Rakovszky ágyát, amelyben az utat tölti, valóságos virágzó veszi körül. Az egyik legszébb csokrot dr. Bianu Jenő állambiztonsági főfelügyelő küldte. De csokrot küldtek ezenkívül a kolozsvári magyar mágnásasszonyok és még néhány előkelő román személyiség. A minisztert láthatólag kellemesen érintette ez a figyelmesség és egész idő alatt jóhangulatban volt. Laza tegnap óta már nincsen.

Mielőtt a vonat kifutott volna a pályaudvarról, a miniszter még fogadta a bucsuzni kívánó kolozsvári újságírókat, akik előtt most már határozottan kijelentette, hogy lemondását a maga részéről elintéztnek tekinti.

Arra a kérdésre, hogy meddig kell még tartózkodnia a munkától, a miniszter azt válaszolta, hogy még legalább két hónapig. Még néhány szó váltott a hírlapírókkal, szután kegyesen elköszönt tőlük.

Pontban háromnegyedtizenkét ókor a magyar belügyminisztert vivő expresszvonat elhagyta Kolozsvárt.

Budapest, október 9. Rakovszky belügyminiszter este tíz órakor megérkezett a Keleti pályaudvarra.

Chemotechnica, vegyész mérnökiroda

Cluj (Kolozsvár) Str. Universitatii No 3.

Vegyelemzések (az ipar, kereskedelem, mezőgazdaság számára, stb.) Szakvéleményezések. Gyártási eljárások és receptek kidolgozása. Szaktanácsadás. Szabadalmi ügyek.

Weisz Adolf urlszabóságát áthelyezte
Calea Regala Ferdinand 17. sz. alá

ami magától
ént írja elő a
ban egyáltalán
k nyomni az
tséges. Oppen-
el denuncialis-
népnek, óvja
imer védje meg

a cionista szer-
megállapításával
krízis egyetlen
zeti mozgalomba
áru embereket,

mer is elismer

vekező szónok,
gi szempontból
s hibe volt az
snak, amelyet
ének tekintett.
előle a cionista
szomorító hatá-
tudta értékelni
ő eredménye-
ő fejlődésének.
ra utasította
máinak létező-
magát oltotta
yomásával vá-
a kijelentést
ő munkások
munkások élet-
meimer ismerte
atalmas föld-
lációt és hogy
munkásszer-
harcokra fel-
bőven pedig
szít mennyire
ebessen.

it

Groza

dapesire

ak javulása
lyesen meg-
a tanusított

utat tölti,
egyik leg-
mbiztonsági
ldtek ezen-
szonyok és
iség. A mi-
ntette ez a
hangulatban

a pályaud-
puszni ki-
előtt most
lemondását

kell még
er azt vála-
napig. Még
szel, szután

or a magyar
at elhagyta

ky belügy-
t a Keleti

kiiroda
No 3.

r. ke-
daság
lemé-
járá-
gozá-
zaba-

Nagy reklam-hét!

SZABÓ JENŐ

női divalkülönlegességek nagyáruházában, Cuj

- 1 mt. angol sima ruhabársony, minden színben 135
- 1 mt. angol ratiné flanel 58
- 1 mt. sima angol flanel minden színben 49
- 1 mt. tenisz flanel 35
- 1 mt. mintás angol ruhabársony 118
- 1 m. I-a Cosmanos barchet, mintás 75
- 1 m. duplaszéles szövet . . . 88
- 1 m. duplaszéles kockás szövet 110
- 1 m. Mosott chifon fehérneműre . 37
- 1 kész alsó lepedő 228
- 1 m. 140 cm. gyapju térfi szövet . . 290
- 1 m. 140 c. nőikabát szövet . . . 290
- 1 m. mintás selyem crep Maroccain 390

Raktárra érkeztek angol és francia costum-, kabát- és bársony divatujdonságok. Fehérnemű - csipkék, szőnyegek, függönyök óriási választékban.

Telefon **4-79** Telefon

Kolozsváron keresik a sokmillió németországi csokkcsalás tetteseit

Ötezer aranyárka jutalmat tűztek ki a nyomravezetőnek

(Cluj-Kolozsvár, október 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egész világsajtót bejárta az a részleteiben is páratlan szenzációjú sikkesztással kombinált csekkhamisítás, amelyet néhány héttel ezelőtt Berlinben követett el egy jól szervezett nemzetközi szélhámos-banda s amelynek több berlini, lipseai és hamburgi bank és pénzügyintézet esett áldozatául. A kétségtelen nagystílű és körmönfont trükkökkel dolgozó társaság Ford amerikai bankérdekeltségének csekkait hamisította oly utánozhatatlan tökélyvel, hogy azt sikerült egy és ugyanazon napon az említett három németországi metropolis legelőkelőbb és legtekercsőbb pénzügyintézeteinél helyezni 500 ezer aranyárka (mintegy huszoneg millió lej) értékéről szóló csekket sikerült minden különösebb nehézség nélkül beváltaniok a szélhámosoknak, akiknek megbízottai annyira megbízhatóknak látszottak, hogy a pénzügyintézetek csak a csekk-beváltás utólagos rektifikálását vették szükségesnek. Az amerikai bankok táviratilag közölték, hogy a beváltott csekkéért, miután számaik hamisak, nem vállalják a felelősséget. A pénzügyintézetek feljelentésére a németországi rendör-

ségek széleskörű nyomozást vezettek be az ország területén a nagystílű szélhámosok kézrekerítésére és ugyanakkor táviratilag léptek életbe az összes külföldi államok nyomozó hatóságai-
val. A távirati körözö utasítást rövidesen követte a berlini rendőrség körlevele, amelyben közli a két főtettes: E. G. és I. Sch. fényképeit. A teljes neveket a nyomozás érdekében nem közölhetjük. Közli ugyanakkor, hogy a pénzügyintézetek ötezer aranyárka, (mintegy hatszázötvenezer lej) jutalmat tűztek ki a nyomravezetőnek.

A körözölevélnek az a tény ad különösebb érdekességet, hogy a berlini rendőrség megbízható információi szerint az egyik tettes, I. Sch. Romániába szökött és a jelen pillanatban Kolozsváron tartózkodik. A körlevél vétele után a kolozsvári rendőrség széleskörű razzia-tartott, amely azonban eredménytelenül végződött és a tettes buvóhelyét nem sikerült felfedezni. A megadott adatok alapján most a romániai rendőrségi nyomozó szervek is teljes erővel kapcsolódnak bele a szélhámos-banda utáni széleskörű hajszába.

A németbarát Paul Claudel író lesz Franciaország berlini követe

Kicsérlik a római francia nagykövetet is. Mussolini csak gyarmati engedelmények ellenében hajlandó a Földközi-tengeri státuszát elismerni

(Páris, október 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Franciaország és Olaszország utjai egyre jobban eltávolodnak egymástól a thoiryi találkozó óta. Mussolininak igen sok hűdítő tervét huzta keresztül a német-francia közeledés. Ismeretes perngiai harcok bevéde is Thoiry ellen irányult és Franciaországunk szökött, de Briand — ugylátszik — nem ijedt meg a rejtett fenyegetéseitől és tovább halad a megkezdett úton.

Változások a francia diplomáciában

A tegnapi minisztertanáccsal kapcsolatban, amelyen Briand beavámolt a külpolitikai helyzetről, a párisi lapok egy része azt a kiszivárgott hírt közli, hogy a minisztertanácsban többek között megbeszélésre kerültek azok a változások, amelyek az újabb események folytán Franciaország külpolitikai képvisletében szükségessé válhatnak. Ezek között elsősorban a berlini francia nagykövetség új betöltéséről lehet szó, amelyre a legkomolyabb jelölt Paul Claudel, jelenlegi tokiói francia követe, a mai francia irodalom egyik legfinomabb tollú és legmélyebben járó egyénisége.

Claudel pályája keretén Németországban volt konzul, ahol német munkedvelők adták elő azóta világhírűvé vált misztériumait, amelyeknek előadására párisi színházak abban az időben nem vállalkoztak. A kiváló író, akit különben a francia diplomácia egyik leghasznosabb tagjának is tartanak, különösen alkalmasnak látszik most, mikor Németország és Franciaország között esztereg egy új korszak veszi kezdetét, a berlini francia követség betöltésére.

A másik diplomáciai változás a római követségre vonatkozik, ahol Benard, eddigi francia nagykövete helyét valószínűleg St. Aulaire marquis, volt londoni és búharesti francia követe veszi át.

Olaszország kövételével

Franciaország új politikai orientációját Mussolini ezzel igyekszik legalább is megnehezíteni, hogy ismét felveti a Földközi tenger fölötti hegemoniának kérdését. Ez a kérdés tudvalevőleg egyik legkényesebb ütközőpontja Franciaország tengeri hatalmának és Olaszország gyarmati politikájának, amelyet csak Anglia intervenciójára vettek le a napirendről ideiglenesen. Mindamellett a kulisszák mögött állandóan folynak a tárgyalások ebben a kérdésben és francia beavatott helyen úgy tudják, hogy az olasz francia diplomácia tárgyalásokon Olaszország a követkészoeket követelte Franciaországtól:

1. Annak a francia törvénynek a megváltoztatását, hogy a Tanisban élő külföldiek francia állampolgárokká válnak.

2. Franciaország törölje el azokat a korlátozókat, hogy a Tanisban és Marokkóban letelepült olaszok földet nem szerezhetnek.

3. Franciaország kötelezi magát az abessziniai vasútépítésre vonatkozó olasz követelések támogatására.

4. Olaszország követeli a konzuli ellenőrzés jogát a Franciaországban élő olasz munkások és emigránsok felst.

E követelések teljesítése esetében Olaszország hajlandó a Földközi-tengeri státuszát ismételten tartani. Beavatott helyről tudni válik, hogy Olaszországnak ezen követeléseit Franciaország elfogadhatatlannak minősíti.

Mussolini találkozót kér Briandól

Mussolini, ugylátszik, maga sem bizik abban, hogy Franciaország egykönnyen elfogadná feltételeit és ezért — mint a párisi lapok jelenik — Benard római francia nagykövete előtt azon kívánságának adott kifejezést, hogy olasz földön szeretne találkozni Briand külügyminiszterrel. A lapok Rómából kelteztett híre a párisi külügyminisztériumból megerősítést kapni eddig nem lehetett. Briand nagyon tartózkodóan viselkedik ebben a kérdésben és még nem lehet tudni, hogy a találkozás egyhamar megtörténik e vagy sem.

Egyéves szolgálati idő lesz a francia hadseregben

Páris, október 9. Doumergue köztársasági elnök elnökletével tegnap este minisztertanács volt, amely meghallgatta Briand beszámolóját a külpolitikai helyzetről. Majd folytatta tanácskozását a takarékoskodási rendszabályokról. A belügyminiszter javaslatot tett az állami adminisztrációk egyszerűsítésének folytatására. Ezeket a javaslatokat a minisztertanács elfogadta. Painlevé hadügyminiszter a hadsereg reformálására tett javaslatot. Reformálni akarja a pótkerületeket és az ujoncozás rendszert, valamint be akarja vezetni az egyéves szolgálati időt. Ezeket a javaslatokat véleményezés céljából a legfelsőbb haditanács elé terjesztik. Bokanovszky kereskedelemügyi miniszter a telefon automatizálását javasolta, amelyet a minisztertanács magáévá tett.

Seegras, Gradli, Ponyva, Zsák, szalmazsák, Afrik
nagy választékban és olcsó ár mellett
Boskovics József — Cluj
Strada Reg. Maria No 15.

HIRES

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő dr. Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai napló

Vasárnap
5687. Chesván 2.
1926. október 10.
Hétfő
5687 Chesván 3.
1926. október 11.

— **Ma lesz a chaluc matiné** Ma délelőtt 11 órakor az Építőmunkások Otthonának dísztermében matiné rendeznek az erdélyi chaluc mozgalom vezetői, amely kizárólagosan a zsidó nép országepítő hősei, palesztina pionirjai: a chalucok, a chaluc-eszme propagálásának lesz szentelve. A vasárnap délelőtti matiné nyilvánosan, gondos figyelemmel összeállított műsorán, amely iránt a város zsidósága körében eddig még nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg — a következő számok szerepelnek: **Megnyitó beszéd, tartja dr. Kohn Hillel.** Giszkalay János verseiből ad elő. **Schwimmer Margit** héber dalokat ad elő, **Zimora** chaluc héber nyelvű beszédben ismerteti a chalucmozgalom lényegét és jelentőségét. **Liebermann Sári** somra héber nyelven szaval. Szünet után **Molnár Jakab** „A chaluc-mozgalom az egyetemes zsidóság szempontjából” címen tart előadást. **Dr. Hamburgné Becsky Irén** verseit olvassa fel, **Adler Nándor** hegedűszámmal szerepel, **Simon Tibor** szaval. A műsort a „Chalucok” előkép zárja be.

— **Október 18-án lesz az Erdélyi Árvagondozó kongresszusa.** Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó október hó 18-án tartja IV. évi országos konferenciáját Clujon az Iparkamara dísztermében (Cal. Victoriei 41). Az árvagy az erdélyi zsidóság egyik legfontosabb problémája, melynek megoldására összefogtak mindazok, kik e kérdés speciális zsidó és általános emberi jelentőségét fel tudják fogni. E hó 18-án negyedszer gyűlnek össze az Árvagondozó helycsoportok kiküldöttei, hogy egyrészt a múlt évi munkáról számot adjanak, másrészt, hogy a jövő év fontos és komoly munkaprogramját megbeszéljék. Az ezévi konferenciának az ad különös jelentőséget, hogy az eddigi pillanatnyi bajokat átmenetileg orvosló segélyek biztosítása helyébe, az országos Árvagondozó oly intézeteket és intézményeket akar életre hívni, melyek állandó és maradandó jellegűek s így hivatottak arra, hogy az árva ügyet gyökeresen megoldják, — emellett e konferencia hivatott oly irányu munkának a megállapítására, mely nemcsak az árvagondozást, de az általános értelemben vett gyermekvédelmet felöleli. A vidéki szervezetek is teljesen megértik és átérzik a konferencia jelentőségét, a delegátusválasztásokat legtöbb helyen már le is folytatták. A konferencia jelentőségére való tekintettel a hatóságok, szervezetek, kül és belföldi testvérintézetek delegátusai jelentették be részvételüket. Természetesen megkülönböztetett érdeklődéssel várja a konferencia az amerikai Joint kiküldötteit. A konferencia részletes programjának ismertetésére még visszatérünk.

— **Módosítják a középiskolai oktatási rendszert Bukarestben.** Október 14-én ül össze a közoktatásiügyi minisztériumban Petrovici közoktatásügyi miniszter elnöksége alatt az a bizottság, amely javaslatot tesz hivatva kidolgozni a középiskolai analitikus program módosításáról.

— **Az angol bányákban meghagyták a biztonsági személyzetet.** Londonból jelentik: A bányászok tudvalevőleg elhatározták, hogy változatlanul tovább folytatják a sztrájkot. Ezzel kapcsolatban a gépészek és a fűtők nemzeti szövetségének titkára kijelentette, hogy a biztonsági személyzetet és a szivattyuknál alkalmazott szakmunkásokat nem vonják ki a bányákból. A szövetség ugyanis semmiképpen nem akarja, hogy a sztrájkból kifolyólag bárhol katasztrófa alibasszon elő.

Calutiu prefektus Bukarestben kijelentette, hogy hétfőn feloszlatták a városi tanácsot

(Bucuresti-Bukarest, október 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tomescu közigazgatási vezérfelügyelő ma a legfőbb közigazgatási bizottság elé terjesztette a kolozsvári városházán végzett vizsgálatáról szóló jelentését. A legfőbb gazdasági tanács egész napon keresztül tárgyalta a jelentést, de végleges határozatot nem hozott. Calutiu vármegyei prefektus, aki még mindig Bukarestben tartózkodik, ma kijelentette, hogy a városi tanácsot hétfőn 1-1 fogja oszlatni a legfőbb közigazgatási bizottság.

— **A német pénzügyminiszter szimpátia nyilatkozata Spanyolországról.** Valenciából jelentik: Reichhold német pénzügyminiszter nyilatkozatában kijelentette, hogy Németorságnak a Népszövetségben való részvétele nem jelenti Spanyolország békéjének megtámadását. Németország nagy bánattal érez Spanyolország iránt és ezért különös súlyt helyez arra, hogy az egyik német miniszter Spanyolországba menjen, mert ezáltal remélik, hogy a két ország barátságát még szorosabbra fűzzék.

— **Bohémek.** Puccini bűbájos, örökszép melódiai csendültek fel tegnap este a kolozsvári Román Opera színpadán. A törékeny Mimi és bohémlelkű Rudolph tragikus szerelmének a meleg romantika megkapó varázsával átvezetett története elevenedett meg és fűzte megához csodálatosan szép muzikájának megindítóan lebilincselő erejével a telt ház hallgatóságát. Az estnek különös ünnepi fényt kölcsönözött az Operaház két új szerződött tagjának bemutatkozása. Rudolph szerepét Marius Niculescu énekelte először a kolozsvári színpadon, a magas régiókban tisztán csengő, ércs tenorral. A költő nagy ártájanak elomló, nagy pianóit azonban nem tudta kihozni kellő finomsággal. Mimi szerepét Mohora Kissasszony, az Opera fiatal, nemrég feltedezett énekesnője interpretálta. Minden régióban egyforma tökélytel csengő hangja, tiszta intonálása, tökéletes hang- és lélekhatású forró és őszinte sikert biztosítottak az énekesnőnek, akit játéka drámai kifejező ereje is a legszebb jövőre presztizstől. Marcell, a festő, Căldărășu interpretálta, míg a Collin szerepében ezúttal mutatkozott be Balogh Ferenc, az Opera új basszistája. Orgona bugásához hasonló, mely zengésű basszusa, különösen a sokat tpsolt kabát ártáiban ért el nagy és megérdemelt sikert. A többi szerepekben Solovieva, Chicideanu, Crisan, a szokott jók voltak. (K. r.)

* **A „Múlt és Jövő” szerkesztősége** Cluj, Str. Regina Maria 32 közli, hogy Schwartz Adolf úrtól a megbízást visszavonta és így nevezettnek tüzetkötésre, vagy pénzfelvételre a lap nevében jogosultsága nincs.

— **Elűtötte az autó Romulus Voinescu sziguranca-vezérigazgatót.** Bukarestből jelentik: Ma reggel egy autós elűtötte Romulus Voinescu állambiztonsági vezérigazgatót, amint irodájába akart átmenni az utcán. Voinescu sérülése nem súlyos. A sofőrt letartóztatták.

— **Schnabel professzor gyilkos felesége a bírák előtt.** Berlinből jelentik: A bíróság ma kezdte tárgyalni Schnabel orvosnőné özvegyének, született Leininger Westerbury grófnőnek büntügyét. A grófnő ellen az a vád, hogy férjét, a zsidó származású dr. Schnabel professzort megmérgezte, hogy nagy vagyonához jusson. Ezenfelül meghamisította a professzor végrendeletét is. A meggyilkolt tanár családját a bíróság előtt dr. Gronzmann híveves cionista ügyvéd képviseli. A hatóságok megállapították a grófnőről, hogy nagyanyja ellen halottrablást követett el és csak nagy rokoni intervencióra szüntették be ellene a bírósági eljárását. Az érdeklődés a tárgyalás iránt óriási. A grófnő a rendőrség előtt tett beismerő vallomását a törvényszéken visszavonta.

— **Gampe és társai összeesküvést szöttek a bünygyi osztály vezetői ellen.** Napok óta tart néhány nap előtt Kolozsvárra szállított Gampe kihallgatása a rendőrségen. Gampe, skinek idejét az utóbbi események erősen megérték, beismerő vallomással néhány eszenciós adat birtokába juttatta a kolozsvári nyomozó hatóságokat. Kiderült ugyanis, hogy az erdélyi zsebtolvajok messzeágazó bürszövetkezetét Erős Samu — ugyancsak ismert név a rendőrség előtt — irányítja, aki egy hadvezér leleményességével és koncepciójával vezette az utazók pénzláncát ellen indított és a nyomozó hatóságokkal is szembekerülő hadműveleteket. Vallomása alapján Diosan detektív ma délelőtt elfogta Erős Samut is és ma éjjel újabb szenzációs letartóztatások várhatók. Gampe vallomása szerint Erős iniciatívájára elhatározták a „kollegák”, hogy a kolozsvári rendőrség bünygyi osztályának főnökét: Draghiciu Aurél rendőrkapitányt és Cotz Jonel alkaptányt, akik rettegelt rémei a bűnözőknek, el fogják tenni láb alól. Erre a célra az erkölcsi tempultségben mindenre vállalkozó Gampe szemelték ki. Tíz zsebmetsző néhány hónappal ezelőtt egy kolozsvári külvárosi lebuiban vérszerződést kötött, hogy a két rendőrtisztet kipuoztítja és a szerződés kezük vérével írták mindannyian alá. Már az időpont is meg volt határozva, midőn a tett végrehajtható lesz. A jelzett időben egy felbéralt busgó révén a volt Ferkas-téglagyár mellé csalták ki a két rendőrtisztet azzal az ürügygyel, hogy ott több zsebmetszőre leleek. A zsebmetszők nem voltak ott, de nem jelenhetett meg Gampe sem, mert időközben Nagyváradon lefogták. Gampe és Erős tegnap délután szembesítette Cotz alkaptány. Erős mindent tagadott, Gampe szontan adatokkal bizonyította állításait. Gampe adatai alapján a rendőrség nagy erélyllyel folytatja a nyomozást.

Október hó folyamán jelenik meg

„A FÖLD”

oradea-mare (nagyvárad) ketős száma,
szenzációs gazdag tartalommal.

Nyolcvanöt nagyváradí kép!

A nagyváradí szám cikkei Nagyvárad legkitűnőbb írói, tudósai és közéleti férfiai írták. A zsidó Nagyvárad tökéletes tükörképe lesz A Föld októberi ketős száma.

Hirdetéseket felvesz

A Föld nagyváradí számába a kolozsvári és nagyváradí (Blum Zsigmond, Oradeamare, Strada Aurel Vlaicu 51.) — kiadóhivatal

Mária

A király

(Páris, október 10.)
Hirt adtunk mielőtt amerikai Párisban töltött igen nagy szolgálatok kormányhősi feltevése lelkébe mária királyi Páris, F. ers szerkesztőjének eszközölnie, utóbbi időben mos hamis hírszág az utóbbi igen jelenték.

— Jól tá
— hogy ezek

Leég

Dobrocenből szállódása, a retlen okból zeti szobában tötőjének köz A kivonult t rendőrség is ez estéli órá

Almei

katonai felk bozából érkező közölték, hogy jleki mutatka utasok most lom híret. A earedás, skit lászából.

Verlob

Sopron verlob Marton, Tochte in Szombathely

A kolo

lian Pop-utca tulajdonát képvirsradó éjjel levő barakkot oltóságunk s A vizsgálatot taja. — A k nagy lozások eredményeképsztantin Stefan kásokat és tis tartóztatták. — törtek Pap G hambárjából 2 ben elloptak. megette a fel rendőrség meg

Sómérok

9 órakor kezdő * Iskolai könyvek, bib *Szfuth-nál

Csin
öltöztethe gún
gyer
ahol hozozsebb ki
Kat

Tegyen egy próbát az öltözéssel!

Mária királyné interjút adott a párisi Figaronak

A királyné erőteljesen cáfolja a Romániáról elterjedt valótlan híreket

(Páris, október 9. Az Uj Kelet tudósítójától.)
Hírét adtuk már arról, hogy Mária királyné, mielőtt amerikai útjára indult, néhány napot Párisban töltött. A királyné útjában mindenütt igen nagy szimpátia kíséri és úgy hivatalos kormánykörök, mint a nem hivatalos rétegek feltűnően lekötő szívélyességgel övezik Románia királynéját. Mielőtt a királyné elhagyta Páris, Flers Róbertnek, a „Figaro” irodalmi szerkesztőjének, sikerült egy rövid interjú elkészítenie, amelyben a királyné tiltakozik az utóbbi időben Románia ellen elterjesztett számos hamis hír ellen. Kijelentette, hogy az ország az utóbbi két évben minden tekintetben igen jelentékeny fejlődést mutat.

— Jól tudják, — mondotta Mária királyné — hogy ezek a tendenciózus hírek nem szá-

maznak Franciaországból, ahol csak szimpátiával viseltetnek irántunk. Megkísérlem Amerikában is véget vetni az összes Romániára vonatkozó helytelen híreszteléseknek és nem fogom elfelejteni, hogy Franciaország, a mi nagy Franciaországnak érzelmét is tolmácsoljam. Bizonyítanom kívánom mindazoknak, akik meg akarják halgatni, hogy a vén Európa még nem súlyadt annyira, mint egyesek mondják és még elég intelligenciával, lelkes akarral és ideálizmussal bír a világesemények iránt és az eszménynek megvalósítására.

De Flers az interjú végén megjegyzi, hogy a vén Európa soha nem találhatott volna kiválóbb, jobb érzésű és maggyóbb szószólót, mint a béke olajját vívó királynét.

Hogyan lehet fából cukrot készíteni.

Párisból jelentik: Bergius tavár, akinek nevét a szén cs-ppolyozása terén végzett kísérletek tették világhírvé, igen érdekesen nyilatkozott arról a problémáról, hogyan lehet fából cukrot készíteni. Últ arra, hogy a fának tömény sósav segítségével való elcukrosítása annak a problémának részben való megoldása, amely mesterséges szénhidrátok előállításával akarja megkönnyíteni az élelmezést. Az eljárást egy Genf melletti gyárban már gyakorlati használatba is vették. Az ezen az úton előállított termékkel megfelelő finomítási eljárás útján emberi élvezetre alkalmas cukrot lehet előállítani. A fa elcukrosítása azonban nem támaszt versenyt sem a répacukornak, sem a nádcukornak. A fából való cukorgyártás elsősorban takarmányozási célokra használható és különböző élvezeti cikkek édesítésére szolgáló anyagnak előállítását szolgálja. A fa elcukrosítása nagyipari alapon lehetővé teszi a csekély értékű fahulladékoknak nagyértékű táplálékzásti cikkekre való átváltoztatását, ami igen nagy jelentőséggel bír az európai élelmiszeri ipar racionalizálása szempontjából. A német és svájci szabadalmak alapján biztosított faelcukrosítási eljárásnál érdekelt vállalatok egy angol társaságban vannak összeolvastva.

Bármily zeneművel
Baktárról szállít Révész Béla zeneműkereskedése és hangversenyirodája
Marosvásárhely.

Lezuhant az olasz Aero-klub elnöke.

Rómából jelentik: A montecelioni repülőtérre az Aero klub elnöke műszerrel vezelve nyolcezáz méter magasságból lezuhant. Mindketten szörnyethaltak. A katasztrófát motorhiba okozta.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik szeretett jó feleségem és a legdrágább édesanyámmal együtt résztvételükkel igyekeztek a mi nagy fájdalmunkat enyhíteni ezután, mondunk köszönetet Lusztig Lajos és gyermekei.

* **Tánciskolai értesítés.** Dr. Radnay tánc-tanárnő párisi tanulmányútjáról hazaérkezett és összes kolonjait nevével Fényes Jenővel együtt 7 óra, csütörtökön kezd meg. Résztvevő az „Académie Supérieure De Danses Paris” (Párisi legfelsőbb táncakadémia) tanfolyamán és onnan elsőnősi oklevelet nyert. Charleston, Foxtrott, Tangó, Valse boston párisi módszer szerint. Magánórát egész napon át. Beiratkozás állandóan lakásunkon v. Szentgyörgy-tér 2. sz. és az órák alatt a táncteremben v. Deák Ferenc u. 32. sz.

Leégett a debreceni Bika-szálló.

Debrecenből jelentik: A város legnagyobb szállodája, a Bika szálló szombat délután ismeretlen okból kigyulladt. A tető alatti személyzeti szobában keletkezett a tűz és a híres szálló tetőjének közepé egy kettőre lángokban állott. Ahivonult tűzoltók megkezdték az oltást, a rendőrség is kivonult a tűz lokalizálására. Csak az estéli órákban sikerült a tüzet lokalizálni.

— **Almeide ezredes vezeti a portugál katonai felkelést.** Párisból jelentik: Lizsazabomból érkező táviratok alapján tegnap már közöltük, hogy Portugáliában új forradalom jelei mutatkoznak. A Lizsazabomból érkező utasok most megerősítik az új katonai mozgalom híreit. A felkelés vezére állítólag Almeida ezredes, akit a hadügyminiszter elmozdított állásából.

— **Verlobung.** Herr Isidor Goldschmid aus Sopron verlobte sich am 3. d. M. mit Frä. Ella Marton, Tochter des Grosskaufmannes David Marton in Szombathely.

— **A kolozsvári rendőrség hírei.** A Julian Pop-utca 3. szám alatti, Balogh József tulajdonát képező házban október 8-ától 9-ére virradó éjjel tűz ütött ki, mely az udvaron levő barakkot elhamvasztotta. A kizálló tűzoltóság sikertelenül próbálta lokalizálni. A vizsgálót a IV. kerületi rendőrség folytatja. — **A kolozsvári dohánygyárban** újabb nagy lopásoknak jöttek nyomára, melynek eredményeképpen Hui Joan, Sas Blaga, Constantin Stefan és Marginean Miron gyári munkásokat és tisztviselőket október 8-án éjjel letartóztatták. — **Ezidig ismeretlen tettesek** betörték Pap György sóváradai polgár házába és hámbárijából 2000 kgr. kuzát, 14000 lej értékben elloptak. A súlyosan károsult parasztgazda megtette a feljelentést és a tettesek ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Sómérok-Somrák** kolonja f. hó 14-én este 9 órakor kezdődik. Pontos megjelenést kérünk.

* **Iskolai füzetek, írószerek, könyvek, bibliák** olcsó reklámában csakis a „Safuth”-nál szerzethetők be.

Csinosan és olcsón
öltöztetheti fiát és leánykáját, mert cégünk berendezett egy modern
gyermekruha salont
ahol hozott anyagokból is készitünk a legszébb kivitelben angol és francia fiú és leányka ruhákat.
Katz és Mendel
Főter 10.

Az ősz ujdonsága
a Dreher Hagenmacher sörgyár
ősz sőre
Extra-Special
mindenütt kapható

SPORT

Arad—Kolozsvár

Ma délután 4 órakor került elődöntésre a két város közötti mérkőzés. Az aradi válogatott ma délelőtt megérkezett Kolozsvárra. Vezetőjük nyilatkozata szerint Arad reprezentatívmanjeinek biztos és fölényes győzelmét várja. Ezzel szemben a kolozsvári illetékesek is szinte szokatlan optimizmussal tekintenek a ma délutáni összecsapás kimenetelére, amely bizonyára az első perctől az utolsóig feszült érdekű, izgalmas és fair játékot fog eredményezni. Az aradi csapat összeállítása, amelyet az Uj Kelet tegnapi számában közöltünk, változást szenvedett, amennyiben Husztigot katonai szolgálata akadályozza a mai mérkőzésen való részvételben. Távollétében a következő tizenegy fogja Arad színeit képviselni:

Czinczár (AMTE)—Mágyor (Gloria CFR), Csajbs (AMTE)—Kozma (ATE), Pálkás (AAC), László (AMTE)—Balogh (ATE), Auer II. (AMTE), Vasváry (CAMP), Barbu II. (Olympia).

A kolozsvári publikum ismét viszont fogja láthatni tehát a csatársorban régi kedvencét, Románia sokszorosan válogatott csatárát, Gugát. Az aradi tizenegynek egyébként a csatársorban fekszik súlypontja, mert a csatárkiváltott minden egyes tagja klasziszt képvisel. Hír szerint a kolozsvári válogatott csapat összeállítását változást szenved, amennyiben Doci gyengélkedése miatt lemondta a szereplést. Helyére Krieshoffer (KAC), az eredeti összeállítás tartalékja kerülne. A jobb-hátvéd posztjának betöltésével azonban bajok vannak, mert úgy dr. Hirsch, mint Krieshoffer a balhátvéd posztján szerepelnek és vannak megszokva.

Krieshoffer bevonásával a kolozsvári csapat összetétele, a következők: Szatmári—Krieshoffer Hirsch dr.—Schultz, Stanciu, Klein—Huniade II, Istvánffy, Rakitovszky, Reményi, Cipcigan. A mérkőzést Suciu kapitány vezeti, akinek határbíróként Ciurel és Czinczár szövetségi bírók fognak szekundálni.

Mozik műsora október 10-én
Előadások minden mozgóban d. n. 3 kor kezdődnek

Select-mozgó
Okt. 10-én játsza a szezon legnagyobb slágerét
Fekete angyal
c. nagyszerű filmet. Rendezte G. Fitzmaurice. Főszerepben Ronald Colman, a „Fehér Apáca” filmből ismert művész és a gyönyörű Banky Vilms. Monopol Metro

Urania-mozgó
Október 10-én mutatja be utoljára
Kurbelkasten
(Utazás a föld körül filmfelvevő géppel.)
Nagyszerű látványos film, mely végigvezet a világ öt földrészén. Monopol Ulpia.

Apollo-mozgó
Október 10-én mutatja be a közkedvelt amerikai komikust, Harold Lloydot legjobb filmjében
Dr. JACK-ban

Bankok,
gyárosok és kereskedők
üzleti könyvszükségletüket rendeljék meg a
Bernát
üzleti könyvgyárban, Cluj (Kolozsvárt).
Mirdessen az Uj Keletben!

KÖZGAZDASÁG

Magyarország és Jugoszlávia szerződést köt a tranzitforgalomnak kizárólag egymás vonalán való lebonyolítására

Spalato szabad kikötő lesz Magyarország részére

(Budapest, október 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Magyarország és Jugoszlávia között napok óta rendkívül nagyjelentőségű tárgyalások vannak folyamatban. Arról van szó, hogy Magyarország és Jugoszlávia az összes tranzitárukat kölcsönösen és kizárólag egymás vonalain bonyolítsák le. A megállapodás azt célozná, hogy a két ország szállítási díjait a külkereskedelmi forgalom szempontjából olcsóbbá tegyék. Magyarország eszerint minden olyan külföldre szelő árut, amely Jugoszlávián keresztül Irányítható, kizárólag ezen az országon keresztül bonyolítaná le és viszont, Jugoszlávia kizárólag a magyar vasutakat venné igénybe a tranzitbonyolítások lebonyolítására. Hogy Magyarország a tengeri forgalmát is Jugoszlávián keresztül bonyolíthassa le, a jugoszláv kormány ajánlatot tett arra, hogy hajlandó Spalato szabad kikötő céljából Magyarország rendelkezésére bocsátani. A folyamatban lévő tárgyalások rövidesen befejezést nyernek, miután azokat a két kormány már előbb megfelelően elkészítette. A két ország közötti megegyezésnek igen nagy jelentősége volna, mert egyrészt Magyarország kizárólagos tengeri, másfelől pedig a Magyar-Adria vasuti tarifa csaknem ötven százalékkal csökkenne és így minden más ország tarifájánál lényegesen olcsóbb volna. Információnk szerint az olasz kormány a legmesszebbmenő támogatást helyezte kilitásba a terv megvalósítása érdekében. A vasuti forgalomnak gyors lebonyolítása céljából Jugoszlávia kötelezettséget vállalt arra, hogy Károlyváros és Spalato között rövid határidőn belül kiépíti a kétvárosy vasuti pályát.

Ujabb árlejtések

— Október 15-én délelőtt 11 órakor a brassói CFR tüzeltvezetőség (Str. Portii 72) nyilvános árlejtést tart a predeali II-od és III. osztályu vasuti értékek bérletére. Kikiáltási ár 51.500 lej. A bérletek október 15-én már átvehetők. Bővebb felvilágosítást nyújt a fenti tüzeltvezetőség.

— Október 20-án délelőtt 11 órára az ipari és kereskedelmi minisztérium nagyobb mennyiségű vas- és acélárura hirdet árlejtést. Az eladásra kerülő vasárak a Kudzsi Vasművek készítményei és azoknak leltári jegyzéke a fenti minisztérium értékesítő vezérigazgatóságánál tekinthető meg.

— Október 21-én délelőtt 11 órakor az ipar és kereskedelemügyi minisztérium (Cabin Secretar General) árlejtést tart 500 vagon bükk tűzfára a Lugos-menti erdőségekből leraktározva a vasut menten. Bővebb felvilágosítást nyújt a vajdahelyi állami vasművek vezetősége.

— Október 24-én délelőtt 11 órakor a XIII-ik Erdőigazgatóság tart árlejtést 510.174 köbméter tölgyfára és 3631 köbméter tölgy tűzfára. Ezenkívül a nagygyirési erdőből (nagybányai járás) 133 katasztrális hold kihasználása lesz előtervezve. Az árverési feltételek alapján az eladás en bloc történik 236.700 lej kikiáltási ár mellett. Provizorikus garancia 59.200 lej. Egyéb feltételek a maramarosszigeti és a nagyvárad erdőigazgatóságoknál, valamint a nagybányai körzeti erdőrendelőségénél tudhatók meg.

— Október 25-én a CFR. vezérigazgatóság (Bucuresti, Str. General Barthelot) nyilvános árlejtést tart.

15st tart egymillió darab bükkfa vasuti-traverze. Ennek a mennyiségnek a leszállítása 1927. június 30-ig lesz kötelező. Bővebb felvilágosítást a fenti igazgatóság nyújt.

— **Eltörölték a fedett vagonokban szállított cement 20 százalékos fuvardíj-jövedelmét.** Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága hivatalosan közli az érdekeltekkel, hogy a fedett kocsiokban szállított cement 20 százalékos fuvardíj-jövedelmét az összes vasuti vonalokon eltörölte.

— **Gyümölcskiállítás és mintavásár Nagyenyeden.** Nagyenyedről jelentik: Október 24. és 28. ica között Nagyenyeden nagy szabásu gyümölcskiállítás és mintavásár rendeznek. A kiállítás iránt általános érdeklődés nyilvánul meg úgy az exportőrök, mint a belföldi gyümölcskereskedők körében.

— **Németország védekezésére szorul a külföldi tőke beözönlésével szemben.** Berlinből jelentik: A német Birodalmi Bank főtanácsának legutóbbi ülésén dr. Schacht bankelnök visszapillantást vetett az utolsó negyedév pénzügyi jelenségeire és kiemelte, hogy ez alatt az idő alatt Németországban a forgalomban levő fizetési eszközök háromszáz millió birodalmi márkával emelkedtek. Ez az emelkedés a külföldi kölcsönök további beözönlésének következménye, ezzel kapcsolatban megfelelően szaporodott a Birodalmi Bank aranykészlete és devizaállománya is. Habár a fizetési eszközök növekedése aggodalomra nem ad okot, a külföldi hiteleknek túlzott igénybevétele nem kívánatos, ha az olyan mértékben történik, hogy a gazdasági élet fejlődése és a termelés nem tud vele lépést tartani.

Tőzsde

Az erősödő devizakínálattal szemben a kereslet csökken. A lej zürichben ismét 275-re javult. Az árfolyamok a következők:

Devizák	Valutapiac 1926 Október 9 (Rador)								
	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3660-3680	—	—	671	3680	13797	13697	—	193 1/2
New-york ..	188-189	517 7/8	517 5/8	3472	189	71410	70870	—	—
London	922-925	251170	2511 1/2	16850	922	3465 1/4	343920	—	485 1/4
Páris	552-558	1490	1493	—	5 1/2	2060	2041	—	287 3/4
Milano	755-765	2045	2060	137 1/2	755	2840	2820	—	395
Prága	560-565	1532 1/2	1532 1/2	—	563	2115	2099 1/4	—	296 1/4
Budapest ..	375-380	7250	7250	—	26 3/4	—	6923	—	—
Belgrád	—	914	914	—	335	1261	1252	—	177
Bukarest ..	—	275	275	—	—	375	372	—	53 1/4
Vasó	—	58	58	—	—	79 1/2	7830	—	—
Bécs	2660-2680	7305	7305	—	2685	10075	—	—	—
Berlin	—	12380	12380	—	4545	17003	16864	—	—

Száz lel árfolyama: Zürich 275, Páris —, Budapest 37380, Bécs 37200, Prága —.

Jedlis hashajtó és javonyító szer
Purgolayer
(Purgolayer)
Kapható minden gyógyszerboltban

— **Francia-orosz gazdasági közlekedés.** Párisból jelentik: A „L'Information“ azt a fel-tűnést keltő hírt közli, hogy francia kormány-körök kezdeményezésére intenzív francia orosz gazdasági közlekedés van készülöben. Az idézett lap közli, hogy a francia jegybank rövidesen egy bizottságot küld ki Szovjetországra a függő pénzügyi kérdések rendezésére, egyben előkészítik a két jegybank együttműködésének lehetőségét. Poincaré már előbb kiküldött egy megbízottat egy olyan kereskedelmi szerződés előkészítésére, amely nagyobb mennyiségű orosz nyersanyag behozatalát biztosítja Franciaország részére.

— **Export Import.** (Külkereskedelmi kez-rezetek, kínálatok és bizományi megbízások). A bukaresti kereskedelmi és iparkamarához újabb az alábbi cégek jelentették be, hogy Romániával külkereskedelmi relációkat akarnak felvenni: Isac Gabriel Semo, Ruscsuk (Bul-gária) cserzőfát óhajti Romániába exportálni, franko vagon, ab Giurgiu kikötői állomás. — C. Bignes & Co. S. en. c. Santiago de Cuba (Kuba állam) nagyobb mennyiségű babot akar exportálni. — Isac R. Peres, Ruscsuk (Bul-gária) cserzőfát akar exportálni. — Josef Rosenzweig, Grác (Klosterneuburg 24/I) gabona-neműket és petróleumtermékeket importálna Ausztria részére.

— **Revizó alá veszik a vízimalmok engedélyeit.** Az 1883-ban érvénybe lépett víz-jogi törvényt az impérium átvétele után meg-szüntette Románia új vízjogi törvénye és mint-hogy ez a törvény új intézkedik, hogy csak azok a vízimalmok működhetnek, amelyeknek speciális hatósági engedélyük van, a kormány utasította a közigazgatási hatóságokat, hogy írják össze a vízimalmokat és a jövőben csak azok a malmok működhetnek, amelyek ipar-engedélyt és a malm építésére vonatkozó engedélyt is tudják mutatni.

— **Uj iparpártolási kedvezmény.** Buka-restből jelentik: A Monitorul Oficial október 8-iki száma közli azt a minisztériumi hatá-rozatot, amellyel az Ujaradi Vegyészeti Gyár részére az iparpártolási kedvezményeket meg-adta.

— **Az export hitelbiztosítás problémája Ausztriában.** Bécsből jelentik: Ausztriában az export hitelbiztosító részvénytársaság megalapításának előkészítésére bizottság alakult, amelyben a biztosítótársaságok, a bankok, az ipar és kereskedelmi kamara vannak képviselve. A bizottságnak a feladata, hogy kidol-gozza az export hitelbiztosítás megvalósításának módját és az eddigi előmunkálatok után szá-mítani lehet arra, hogy néhány hónap múlva ez az intézmény életbe is fog lépni. A kül-földi viszontbiztosító társaságokkal a tárgyalá-sokat nagyrészt eredményesen már be is fe-jezték.

— **Románia idei gabonatermése.** Buka-restből jelentik: A földművelésügyi kormány hivatalos jelentése szerint ez évben Románia területén 309.909 vagon buza, 30.225 vagon rozs, 172.845 vagon árpa és 122.304 vagon zab termelt. Ebből exportra rendelkezésre áll 87.194 vagon buza, 30.225 vagon rozs, 92.445 vagon árpa és 40.229 vagon zab. Összesen 241.658 vagon. A belföldi fogyasztásra 393.625 vagon gabona áll rendelkezésre.

Külföldi gyermekkoszik
versenyárban a most megnyitott **Corso Bazar-ban** Cluj, Calea Regele Ferdinand 17.

Aki olcsón akarja ágy- és fehérneműjét beszerezni, látogassa meg a FEJÉRNÉ új fejérműszalonját
Str. Grigorescu [Rákóczy-ut] 86 sz.

Az U

Az alatt fe-altak arra, hogy sárolt áruk össz-pán a fűszer és árak mellett hoz-öt százaléka ere-szerint naponké-Kolozsvári

Gólya Áruház-cikkében a legolcs-Heller és Moln-különlegességek és Szabó Jenő (R-öszi dívat különleg-raktáron.

Sándor Ágost-gelegességek legolcs-Kaliapkirály (mindent árban. Vilá

Helios (Fötér-erek, harisnyák, Blatt (Fötér 13-tudomásu, hogy B-Sipos Jenő (R-és női kézimunkák

Neumann M.-és gyermekruhák Katz és Men-öltönyök, ősi és

Farkas Ignác-a legjobb cipőket.

Rózsa-Royal-erek, g-ögysszer-legalcsóbb beszer-D'or illatszerek börridkükök a leg-Diana illatsz-illatszerek és disz

Párisi Áruház-dívat cikkek, játé-a legjobb cipőket

Fischer üveg-készletek, teás é-árak és konyhafé-Ausländer R-boros és étkezök-Epületi-vezetés é

Dunky és Be-órákülönlegességek Fenyő és Bra-Elsőrendű ékszer-olcsóbb beszerz

Friedmann K-Az összes könyv-olcsóbb árban k

Spéter Móze-és gyarmatárak „Maximilian”-mat és italárak Bonboneria és külföldi csok-raktára.

Nagyvára-Szenszki Mil-tenérműek, cs-nagy választékba

Róth M. Utó-különlegességek

Róna Andor-öltök legnagyobb-szerzethetők be-Axelrad „Férfi és férfiruh-szerzési forrása.

Ábrahám A-minden fajta ha-és rövidárak leg

Schneider é-Jancu No 8). Er-szállási forrása. Ungár és G-vetek, észnak-kaphatók,

Gonda Tes-gyermek luxus-napi árban.

Az Uj Kelet szelvénybevéltő helyei

Az alant felsorolt cégek az Uj Kelettel kötött megállapodás alapján kötelezettséget vállaltak arra, hogy lapunk szelvényeit teljes értékükben beváltják, oly módon, hogy a náluk vásárolt áruk összegének 10 százaléka az Uj Kelet szelvényeivel fizethető. Kivételt ez alól csupán a fűszer és cukorka üzletek képeznek, amelyek tudvalevőleg hatóságilag szabályozott árak mellett hozzák forgalomba legtöbb cikküket. E cégek a szelvényeket csak a vásárlás öt százaléka erejéig fogadják el készpénzfizetés gyanánt. A szelvénybevéltő helyeket városok szerint naponként felváltva közöljük.

Kolozsvári szelvénybevéltő helyek

Női divat
 Gólya Áruház (Regele Ferdinand 11). Női divatcikkekben a legolcsóbb bevásárlási forrás.
 Heller és Molnár (Reg. Ferdinand 5). Női kelmekülönlegességek és divatcikkek nagy raktára.
 Szabó Jenő (Reg. Ferdinand 5). Angol és francia öszdivat különlegességek állandó nagyválasztékban raktáron.

Uri divat
 Sándor Ágoston Utóda (Unió-ut 2). Uridivat-különlegességek legolcsóbb bevásárlási forrása.
 Kalapkirály (Fötér 24). Uridivat-különlegességek minden árban. Világmarkák egyedúsítása.

Szövöttáru, harisnya
 Helios (Fötér 7). Kötött kabátok, mellények, puloverek, harisnyák, keztük áruház. (Szabott árak.)
 Blatt (Fötér 13). Kár minden kísérletét, mert köztudomásu, hogy Blatt harisnyái a legjobbak.
 Sipos Jenő (Reg. Ferdinand 8). Harisnyát rövidáru és női kézimunkát a legolcsóbban árul.

Férfiruha
 Neumann M. (Fötér 14). Raglánok, férfi öltönyök és gyermekruhák nagyáruház.
 Katz és Mendel (Fötér 10). Mindenfajta divatos öltönyök, őszi és téli kabátok állandóan raktáron.

Cipő
 Farkas Ignác (Renner Palota). E cégnél kaphatja a legjobb cipőket.

Illatszertár
 Rózsa-Royal drogeria (Fötér 26). Illatszerek, vegyszerek, gyógyszerek, gyógyárak és betegápolási cikkek legolcsóbb beszerzési forrása, nagyban és kicsinyben.
 D'or illatszertár (Fötér 6). Legfinomabb parfümök, börridkítő a legolcsóbb napiáron vásárolhatók.
 Diana illatszertár (Posta mellett). Kölni vizek, illatszerek és diszmutárak különleges áruház.

Bazár
 Párisi Áruház (Reg. Ferdinand 12). Férfi és női divat cikkek, játékarak, gyermekkoscsik, bördiszmutárak és cipőkülönlegességek nagyraktára.

Üveg
 Fischer üvegüzlet (Reg. Ferdinand 6). Ebédlőkészletek, teás és kávécsészék, üveggészletek, lámpaárak és konyhafelszerelések nagyraktára. Képerkerítés.
 Ausländer Rudolf (Uránia-palota mellett). Vizes, boros és étkezőkészletek, uborka és befőttes üvegek. Épületüvegezés és képerkerítés.

Ékszer, óra
 Dunky és Beer (Fötér 29). Mindennemű ékszer- és órákülönlegességek nagy választékban állandóan raktáron.
 Fenyő és Braunfeld, kir. udv. szállító (Fötér 15). Elsőrendű ékszerek, precíz órák és disztárgyak legolcsóbb beszerzési forrása.

Könyv, papír
 Friedmann könyv- és zeneműkereskedés (Fötér 26). Az összes könyv és zeneújonságok állandóan a legolcsóbb árban kaphatók.

Fűszer, csemege, cukorka (5%)
 Spéter Mózes (Széchenyi-tér 12). Mindenfajta fűszer és gyarmatárak legolcsóbb beszerzési forrása.
 „Maximilian” (Unió-u. 26). Fűszer, csemege, gyarmat és italárak a legolcsóbb napiáron.
 Bonboneria „Tel” (Unió-ut 12). Mindenféle bel- és külföldi csokoládé és cukorka-különlegességek nagy raktára.

Nagyvárad szelvénybevéltő helyek

Női divat
 Szenszki Miklós (Sas passage). Harisnyák, keztük, tenéneműek, csipkék, szallagok és női divatcikkek, nagy választékban.

Uridivat
 Róth M. Utóda (P. Reg. Maria 3). Kalap és uridivat különlegességek üzlete.

Ruha
 Róna Andor (Sas passage). Legszebb modell felöltők legnagyobb választékban és a legolcsóbb áron szerezhetők be.
 Alxelrad „Sas” férfiruha-áruház (Sas passage). Férfi és férfiruha, felöltők, bőrkabátok legolcsóbb beszerzési forrása.

Kötött-szövött
 Ábrahám Artur (Rimanóczi-ut 4). Kötött mellények, minden fajta harisnyák (kivéve selejtes áruknál) csipkék és rövidárak legolcsóbb beszerzési forrása.

Szövet
 Schneider és Mihelyffy (Bul. R. Ferd. 10, fiók Avram Jancu No 8). Eredeti angol szövetek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Üveg
 Ungár és Glück (Sas passage). Férfi és női szövetek, vásznak és ágygarnitúrák nagy választékban kaphatók.

Cipő
 Gonda Testvérek (Reg. Ferdinand 5). Női, férfi és gyermek luxus-cipők nagy választékban és a legolcsóbb napi árban.

Glück Zoltán (Zöldfa-utca 23). Minden fajta férfi, női és gyermekcipők olcsó napiáron szerezhetők be.

Óra, ékszer
 Urán óra és ékszerüzlet (Zöldfa-utca 8). Brilliansok arany és ezüst ékszerek, fali és svájci zseborák legelőnyösebb beszerzési forrása.

Klein Ékszeráruház (Str. Avram Jancu 4). Arany, ezüst és briliáns ékszerek, svájci órákülönlegességek és jeggyűrűk állandó nagyraktára.

Illatszertár
 „Ninon” Parfumerie (Piața Unirii 2). Tartószillatu kölnivizek minden illatban, parfümök, puderek és szappanok legolcsóbb beszerzési forrása.

Könyv, papír
 Láng József Utóda (Reg. Ferd. 7). Antikvár és új könyvek, papír és írószerek legolcsóbb beszerzési forrása.

Üveg
 Weisz és László (Sas passage). Szervizek, mindenfajta üveg- és porcellán-árak legolcsóbb beszerzési forrása.

Bazár
 Engel Park áruház (Reg. Ferdinand 3). Diszmutárak, márkás porcellánok, redikülök, acélárak és gyermekkoscsik állandó nagy raktára.

Régiség
 Sternberg F. (Reg. Ferdinand 14). Zongorák, régiségek, műtárgyak, szőnyegek részletre is a legolcsóbb napi áron szerezhetők be.

Ervény
 Blum Vilmos (Körös-part). Sajtgyártmányu ervénykülönlegességek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Fűszer, csemege, cukorka (5%)

Weisz Vilmos (Piața Unirii 5). E cég a legmegbízhatóbb beszerzési forrás, fűszer, főzelék, csemege és italárakban. Naponta frissen pörkölt kávé.

Horovitz cukorkaáruház (Szinház-ut 4). Bel- és külföldi cukorkakülönlegességek legolcsóbb napiáron szerezhetők be.

Gőzmosó
 Kristály kelmefestő, vegytisztító és gőzmosóda [Piața Unirii 16.] Tökéletesen fest és tisztít.

Vas
 Stern József vaskereskedő [Piața Mihai Viteazul 2.] Háztartási cikkek, konyhamérlegek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Marosvásárhelyi szelvénybevéltő helyek

Férfi, női divat
 Szücs Dezső divatáruház, a legolcsóbb női- és férfidivatárakban.

Wolster és Kertész férfi-fehérműek, kalapok, nyakkendők, harisnyák, zsebkendők és puloverek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Szövet
 Jeremiás (Fötér 28-30. Bretter-ház). Férfi és női ruhák, kabátszövetek, fehérneműek, vásznak, bélésaruk, harisnyák és csipkék a legolcsóbb áron.

Kötött-szövött
 Gólya Áruház, harisnyák, keztük, zsebkendők, csipkék, női és férfi fehérneműek, valamint vásznak nagy raktára.

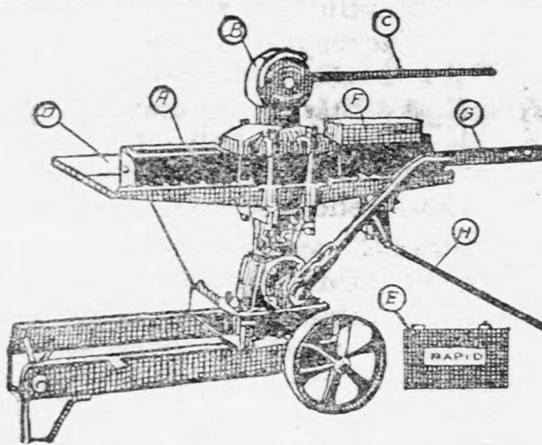
Cipő
 József Emil cipőáruház. Cipőkülönlegességek, hó és sárcipők állandóan nagyválasztékban.

Illatszerek
 Ideál Parfumerie. Kölnivizek, parfümök és kötszerek nagy raktára. Dr. Erró „Rapid” borotváló por főlerakata.

Cukorka (5%)
 „Tosca” Csokoládéház (Fötér, rendőrségi épület). Mindenki, aki ennél a cégnél vásárol, ingyen sorsjegyet kap.

Hirdessen az Uj Keletben

Az elegáns nő bőr ridkültjét a „CORSO-BAZÁR”-ban
 Cluj, Calea Regele Ferdinand 17 sz. alatt vásárolja.
 Búcsi újdonstgok naponta érkeznek.

Figyelem!

Kevés költséggel mindenki saját házat építhet a „RAPID” kézi téglapréssel. Órási, felülmúlhatatlan, napi teljesítménye 5000 drb. „RAPID” téglapréssel gyártható: Kis és nagy méretű felidom, kut, kőmény, téglák, keramit lap stb. Gyártja és forgalomba hozza kizárólagos joggal

az Aradi Vasipari Részvénytársaság
 A „Rapid” kéziprés ára L. 30.000 Sulya 310 kg.

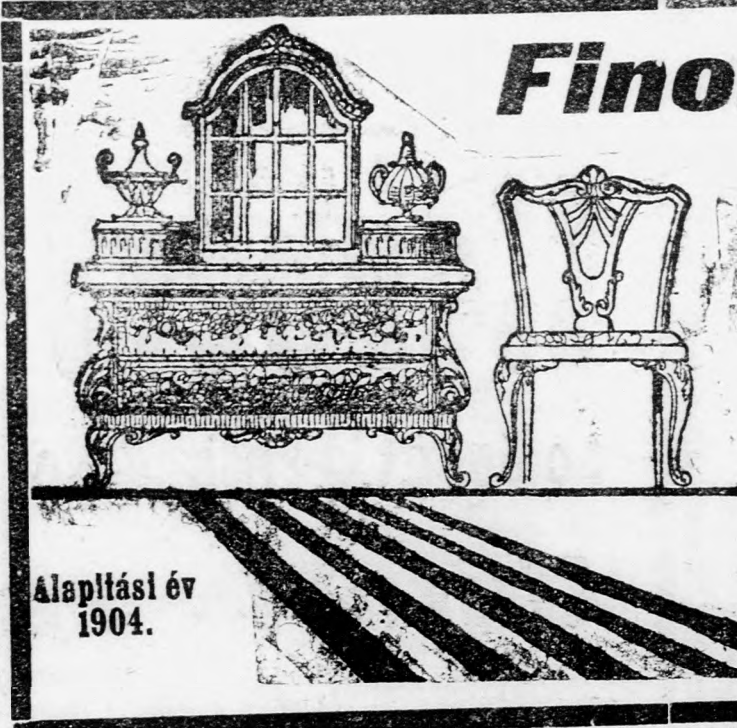
Mielőtt ószire cipőt vásárolna, saját érdekében keresse fel

Gonda Testvérek cipőáruházát

hol a legszebb, legdivatosabb cipőket a legolcsóbb árban szerezheti be.

Iskolai cipőkben nagy választék,

Üzletek: **Cluj, Calea Regele Ferdinand No 25. a Főpostával szemben.**
Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 5. Park szálloda

Finom butorok!

Teljes lakásberendezések

nagy raktára

Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezete — Arad,
 (Szinházzal szemben.)

Saját termelés, gyári árak.
 Vasuti 5% ártáznál 45% fuvardíj-kedvezmény.

Minőség! Izlés! Kényelem!

Alapítási év 1904.

